

*Index
H 61*

AVGVSTINI Dati senensis Isagogi
cus libellus in eloquentie p̄cepta, ad An
drea dñi cristoferi filiū feliciter incipit.

*Ind. 179
f. 106
m. 10
p. 10
l. 10*

^{compositio} ^{in parte} ^{u. 10}
Redimus iam dudū a plerisq; viris etiā
disertissimis persuasi: tum demū artez
quēpiam in dicendo nō nullā adipisci:
si veterum sectatus uestigia, optima si
bi quisq; semper ad imitandum p̄posuerit. Neq;
enī qui diutius in. M. Ciceronis lectione versatus
sit: nō in dicendo, et ornatus, & copiosus esse po
terit. Nā & horridiora crebrius consectati: ip̄i quo
q; aridi, ieiuni et inculti fiant: necesse est. Lecti
tanti igit̄ mihi Ciceronis volumina (quē eloquen
tie parentem appellauerim) pauca annotatōne di
gna visa sunt: quibus si utemur, vulgariū sermo
nē aspernati: ad eloquentiā pximius accedemus.

Primū p̄ceptū: uarietati, cōmutationi
q; ut studeamus.

Sed cū id imp̄mis quisq; admonendus sit: quod
rhetor ille diligentissimus, et insignis admodum
orator, Fabius quintilianus de orōnis ptibus dice
re p̄suevit. Neq; enī leges sunt oratorū, quadā ve
luti immutabili necessitate p̄stitute: nec rogatiōi
bus (ut idē dicebat) plebis ve scitis sancta sūt ista p̄
cepta. sed uti in statuis, picturis, poematibus ceter
isq;: ita quoq; in exornanda viri eloquētis orōne
plurimū sp̄ roboris, ac venustatis habuit uarietas

*imp̄positio
No. fab. 106
m. 10
p. 10
l. 10*

atq; (quod dici solet) tenendū, cauendūq; illud est
an̄ b̄mia: ne ars vlla dicendi (si fieri pōt) esse videat̄
Hec igif lex p̄ma cōmutationis, uarietatisq;: quā
eruditorū aures non difficile iudicent.

Hoc igif iacto fundamento: ppauca deinceps
scribā (Andrea amice suauissime) q̄ etsi nō semp
ut plurimū tñ his ratōibus tibi seruanda erūt: sed
iam nostri instituti ita nascetur exordium.

Secūdū p̄ceptū de situ suppositi, uerbi, et ap-
positi in oratione.

p Lerūq; enī qui oratorie artis floribus, ac fa-
leratis (ut aiūt) uerbis student: p̄tra tritā vul-
gatāq; grāmaticorū p̄suetudinē dānantes: quod
in calce absolute orōnis locare p̄sueuit: id illi poti-
us coaptant initio. quod omē tibi exēplo erit ma-
nifestius. Scis plenā orationē p̄stare tribus ptibus
qd̄ suppositū (ut eorū ip̄orū uocabulis utar) qd̄ uer-
bū, quod appositū uocant. Dicūt igif grāmatici.
Scipio affricanus deleuit cartaginē. orationis ve-
ro eloquii hoies p̄uerso potius utunt̄ ordine. Car-
taginē Scipio affricanus deleuit. illi: M. T. Cice-
ro utif familiariter. P. lentulo. nos uero. P. lentu-
lo. M. T. Cicero familiariter utif. Quibus plane
exēplis patere arbitror appositum primū in orati-
one: suppositū mediū: nouissimū uero locū uer-
bū: tenere. Sed & si quid p̄ grāmaticorū more
post appositū sitū erit: id initio oratōis poni solet
Cui⁹ rei exemplā subnectā. Scipio emilian⁹ euer-

tit numanciā urbem opulentissimā hispanie. hispanie opulētissimā urbem numanciā scipio emilianus euertit. Nō ignoras multa esse genera epistolā. Epistolā genera multa esse nō ignoras

Ligurgus pdidit sanctissimas leges lacedemoniis. Lacedemoniis factissimas leges ligurgus cōdidit. multa q; p̄simili ratione. Appositū igitur plerūq; principio apponit: suppositū medio: sine verbū .ut ariopagū solon salaminus p̄mū constituit .ubi grāmatici dicūt . Solon p̄mus constituit ariopagum. Ceterū diuersis ordinibus, & locis collocande sunt partes p̄ aurium iudicio : quod q̄dem solo vsu comparatur.

Tertiū p̄ceptū de aduerbiorū situ. Iam vero de aduerbiis (q̄ sunt veluti adiectiua verborū) dici potest passim, ubiuis loci ponenda esse ubi demū aptius p̄gruere visa fuerit. mō ī p̄ncipio mō in fine: mō intiecta inter vtrūq; .q̄ in re diligēti utendū est p̄silio. Sed p̄pe verbū frēquentius p̄uenustā reddunt orationem. ut fabius maximus āte alios fortiter atq; animose pugnauit. C. Iulius scipione familiarissime utebat. CLEMētissimus cesar humiliter ignoscebat. Nūc vero ad reliqua

Quartū p̄ceptū est de p̄positionum, et integrarū plerūq; orōnū interiectione: inter substantiū, et adiectiuum.

Prepositōnes ppulchre inter substātiua atq; adiectiua nomina interieciunt. ut feraci in agro. orna

.a.iii.

Handwritten notes at the bottom of the page, including phrases like 'non a... quod...'

Vertical handwritten notes on the right margin, including 'Solon...', 'Dand...', and 'Suppon...'

Vertical handwritten notes on the left margin, including 'Ligurgus...', 'Ariopagus...', and 'Scipio...'

tissimo in loco. maximas ad res. hanc ob causā.
iustis de causis. aliaq; huiusmodi complura.

Nec p̄positiōes solum: sed alia p̄tērea. Eius
modi nūc sumem⁹ exempla. Maxima in repub.
diligētia. magna in parētes pietas. incredibilis in
omēs ciues obseruātia. sūma in hostes liberalitas

Quintū p̄ceptū est de ^{interiectiōe} interiectiōe geni
tiuorū inter duos noiatiuos: et contra.

Atq; etiā pulcherrimū inter duos casus, puta no
minatiuos duos aliquid p̄tinue ponit. Vt omnia
reipu. iura. constantes militū animi. magna scele
ratorū hominū flagitia. Econuerso etiā consti
tuta ac tranposita oratio plurimū exornat. ut hu
ius claritudo viri. huius quirites auctoritate loci.

Sextū p̄ceptū de adiectiuorū situ.

Venuste etiā plerūq; p̄cedit adiectiuū nomē sub
stantiuū. ut tua dignitas. optima virtus. diuinū in
geniū. exquisita doctrina. magni enī refert: quo
loco queq; dictō sita sit. quod testat boetius in iis
cōmētariis: quos in aristotelis librū p̄scripsit. ubi
et Ciceronis, & virgi. ponit exempla. Boetii autē
ip̄ius hec verba sunt. Etenī quantū ad compositi
onē orōnis spectat ^{maximū} differt: quo verba &
noīa p̄dicationis sine ordine p̄ferant. Multū enī
interest in eo quod ait Cicero. Ad hāc te amenti
am natura peperit: uolūtas exercuit: fortuna ser
uauit: ita dixisse vt dictum est: an ita. Ad hanc te
amentiā peperit natura: exercuit voluntas: serua

*in p̄p̄tione
omni
p̄p̄tione
p̄p̄tione
p̄p̄tione
p̄p̄tione
p̄p̄tione
p̄p̄tione
p̄p̄tione
p̄p̄tione
p̄p̄tione*

*parte ista
anatura*

uit fortuna. Sic enī minor est sententie magnitudo. minusq; in ea lucet id quod si sic componatur eminent: et se se vel nolentibus hominum auri bus, animisq; patefacit. Rursus cū dicit virgilius: Paciq; imponere morē: potuisset seruasse metrū si ita dixisset: morēq; imponere paci: sed est debili or sonus. nec eo ictu versus tam preclare ut nūc compositus diceretur: quod idem nō est apud dialecticos. hec Boetius. Nunc ad reliqua.

Septimū p̄ceptū de situ negatiue dictōis.

Negatiua dictio apte in calce oratōis ponit̄. ut p̄stantiorē te vidi neminem. Scipione clariorem in bellicis laudibus inuenies neminē. Tua erga me beniuolentia: tuo in me animo gratius est nihil. Qui te ardentius amet: habes neminē.

Octauū p̄ceptū de possessoris ante possessionem situ.

Sed & possessor ante possessionē. ut optimi viri diuitie. p̄stantis viri virtus. prudētissimi hoīs p̄siliū.

Nonū preceptum de vsu gerūdiu-
rum nominū pro gerundiis.

Quid vero pulchrius? q̄ si p̄ gerūdiis q̄ appellant: utamur gerūdiis noībus. Ac tritū est p̄sciani exemplū. veni cā amandi virtutē. ueni amande virtutis cā. gratia gerēdi bella. gerēdorū bellorū grā. ad āplexandā virtutē magis: q̄ ad āplexandū virtutē. Que vna p̄ceptō optia est, crebraq; ei' apud M. T. aliosq; eloquētes viros fuit obseruatio.

Decimū p̄ceptū de p̄gruentia noīs relatiui ple
rūq; cum p̄sequente.

Nunc aut̄ multa p̄ficiā. q̄ si diligenter aduerteris:
haud par̄ ornatus latino p̄ducēt eloquio. Sed
id mihi imp̄misani aduertēdū videt̄: ut cū tria fue
rint: āncedens p̄sequens, et eorū mediū relatiuū
nomen: si sit id p̄sequens, uel hoīs, uel rei cuius
piā p̄prium: nomen relatiuū p̄sequenti semp cō
gruat. aliogn non latina oratio fit: sed a doctissi
morū hoīm p̄suetudine longe aliena. alias potest
cū alterutro p̄uenire si nō p̄sequat̄ p̄prium nomen.
Quā rem facile exempla declarant: et p̄scorū au
ctoritates cōplures. M. Cicero p̄mo tusculanarū
questionū. Studio sapiētie q̄ p̄hiā dicit̄. Et sexto
de repu. p̄cilia, cetusq; hoīm iure sociati que ciui
tates appellant̄. Atq; iterū: ex illis sēpiternis igni
bus, que vos sydera & stellas nuncupatis. Salustii
quoq; illud tritū est. Est locus in carcere quod tul
kanū appellat̄: Innumerabilia in vetustis codici
bus id genus inuenies. Nec id est grāmatice artis
vitiū: quod q̄dem ignari lrāarū arbitrat̄. Sed & nos
aliquid exēplorū afferamus. p̄clarū est Ciceronis
opus qui cato maior dicit̄. nam quod Cato ma
ior dicit̄, nō latine p̄fert̄. Cōsimiliter vrbis visceri
bus p̄sulenāum est: qui sūt ciues. p̄diti viri ex vr
bibus pellēdi sūt: q̄ est ciuitatū p̄nices: sētina de
decoris. Plerūq; igiŕ relatiuū nomen cū eo cō
cors est quod sequit̄.

Statim
maty statim
vni pagelbar
hōm p̄mity
llat

Ubi mi
in p̄prij
vbi
nō moēs
et de
proprietatē
q̄ p̄prij
fuerit
p̄prij
vbi
vbi

Venerabilis

Venerabilis
No bis, p̄puli. De Deo
Venerabilis

non est
vbi
vbi
vbi

vbi
vbi
vbi

Vndecimū p̄ceptū de p̄gruentia in casu, ex tri
bus, eorū duorū q̄ p̄ximius iūgn̄t.

Illud quoq; spectādū est. nā cū tria existāt, quorū
vnū relatiuū sit nomen: frequentissime eorū duo
in eiusdē casus exitu p̄ueniūt. nam (ut exēpli cau
sa dicā aliquid) Si quis hūc sermonē protulerit, li
ber in quo de virtute agit, p̄clarus est: rectius at
q; ornatius dicitur: in quo libro de virtute agit: p̄
clarus est. Cōcordāt nāq; eodē casu ex tribus duo
illa q̄ maiori vicinitate iūcta sūt: aliud iterū exem
plū huiuscemodi fit. Quas misisti Irās ad me iocū
de fuerūt. Sermonē quē audistis nō est meus.
Quā existimas demosthenis orōnē eschinis ē. at
q; huius sermonis crebrū iuenire poteris apud ve
teres vsū. M. T. officiorū p̄mo: quorū aut officio
rum p̄cepta tradunt, ea quāq; ptineant ad finē bo
norū. Virgilius Maro in eneide: urbē quā statuo
uestra est. Terentius in andria: Posthac quas faci
et de integro comedias spectande an exigēde sūt
vobis p̄us. Idem: populo ut placerent quas fecit
set fabulas. Idem: quas credis esse has: nō sūt ve
re nuptie. Atq; eiusmodi p̄mo plurimū exornat.

Duodecimū p̄ceptū de auxili positio
rum cum per.

Id quoq; dignissimum est annotatu. ut cum posi
tūa exaugere velimus nomina: ut his p̄ preposi
tum accedat. Cicero in epistola ad curionem: cui
et carus eque sis: et piocundus. Idem de oratore

*Suppositio ubi
V nūq; in
iungunt*

*Vocat amodo delectos. Vna magis & aliorum que
e p̄ iocundus. Vna magis p̄gentis. Vnde
amantissimus nobis.*

primo: pbeati quinte frater illi videri solent. Terenti. in enucho. ppulchra credo dona haud nostris similia. nā pgratum: ualde gratū significat. & in oratione lepide psonat.

Xiii. pceptū de suplatiuis cū multo, longe, et q̄.

At suplatiue, multo, longe, et q̄ aduerbia preponimus id quod sepe numero ppulchrū videri solet. ut longe amantissimus vestri. multo omnium fortunatissimus. Et ago tibi q̄maximas grās.

Xiiii. pceptū de compatiuis cum multo aut longe.

Compatiuis uero uel multo uel longe preponi solet. ut iustitia multo preclatior est ceteris virtutibus & socrates longe aliis phis sapientior.

Xv. pceptū de q̄busdā noibus q̄ a grecis pfecta declinatōez mutant.

Illud nequaquā omiserimus: q̄ cū nomina quepiā sunt pfecta a grecis tertie flexionis & obliquos casus habentia qui rectum supant: latini oratores frequentissime casibus accusatiuis illorū quibusdā immutatis fingunt aliarū declinatōnū nomina & genus seruāt. qualia sunt poematū, enthimematū, delphinus, elephātus, et lampada: que a plerisq̄ tertia flexione pferunt: poema, enthimema delphin, elephas, lampas. hanc tu obseruatōnem diligenter manda memorie.

Xvi. pceptū ut elegantē ostēdemus

p. i. q. p. l. i. m. o.
p. i. m. u. l. t. o. l. o. n. g. e.
p. i. q. l. p. a. m. o.

de augumentis
longe in sup
et in no

intro ut
in gram
de i. p. i.

quid
et p
et d. p.
et p. m. p.

183
iuncto dno suo

quippiā nobis esse, iocundū, utile vel honestum: & cetera id genus.

Cū aut̄ volumus ostendere nobis aliquid iocūdū honestū, utile esse: datiuus cū verbo utimur sū, es, est substantiuorū, quorū illa adiectiua sūt. Nā (ne ab exemplis discedā) quid aliud significat hec res mihi iocūditati est: q̄ hec res est mihi iocūda? Idē q̄: ip̄e mihi tue littere fuerūt gaudio: quod est ad gaudium, uel gaudium mihi attulerunt. Preclara urbis edificia ciuibus decori sūt. uitia dedecori sūt uiris, id est dedecus pariunt uiris. Deq̄ ceteris cō simili ratione.

afficio
Xvii. p̄ceptū de afficio & afficior.

bonum
malum
Verbum afficio, et pulchrum est, et late patet. nā afficio te voluptate, id est tibi voluptatem affero. afficio te honore, id est facio tibi honorem, & te honoro. afficio te laudibus, id est te laudo. afficio te probro, id est vitupero te. afficio te cōmodis, id est tibi cōmoda facio. afficio cadauera sepultura, id est cadauera sepelio. afficio inimicos iniuria, id est facio iniuriam inimicis. Atq̄ similiter afficior dolore, id est doleo. afficior gaudio, id est gaudeo. afficior uerecundia, id est uerecundor. Latissima q̄ est huius uerbi usurpatio. Nec tum lateat te afficere, disponere, significare. Hinc est Plauti illud: uiua uox magis afficit. Neq̄ enim sine optimis causis tam lata, tāq̄ diffusa sit eius uerbi significatio. sed de hoc satis.

afficio super
exponitur
quod est
afficio
te honore
id est
facio tibi
honorem
et te
honoro
afficio te
laudibus
id est
te laudo
afficio te
probro
id est
vitupero te
afficio te
comodis
id est
tibi comoda
facio
afficio
cadauera
sepultura
id est
cadauera
sepelio
afficio
inimicos
iniuria
id est
facio
iniuriam
inimicis
atque
similiter
afficior
dolore
id est
doleo
afficior
gaudio
id est
gaudeo
afficior
uerecundia
id est
uerecundor
latissima
est
huius
uerbi
usurpatio

Xviii. p̄ceptum de tum uel & geminatis.

Non est aut̄ ignorandū q̄ si duo, aut plura duobus (quod praro vi uenit) pariter se habuerint: utriq; tū dictionez p̄ponemus. quod liqueat exēplo. Par est in. C. lelio doctrina, ac virtus. q̄taq; est eius viri probitas: tāta quoq; est eius scientia. tūc splendide ac recte dixerim. C. lelius vir tū doctus est, tum p̄bus. Itidēq; magna inest. M. C. lelio tū virtus, tum etiam doctrina. C. lelius plurimū tū laude, tū rerū scientiā valet. Aliud iterū exemplū Themistocles tum p̄silio pollet in urbanis rebus: tū in bellicis negociis viribus atq; animi magnitudine floret. Sic enī tantū ostēdit in rebus vrbanis esse p̄siliū: q̄tam in bellicis magnitudinē animi q̄ tū geminatū positū est. Sed eandē vim habet geminata et cōiunctiua. Virgilius in eneide.

Multū ille et terris iactatus & alto. Idem p̄fecto signat: enneas, tū pelagi, tū terrarū labores p̄pessus ē. Africanus fuit singularis & vir et impator: idē sibi vult: african⁹ magnus extitit tū vir tū ipator.

Decimū nonū p̄ceptū de cū et tum.

Qd̄ si duo ^{contra} nequaquā paria sunt: sed alterum minus complectit̄: alterū vero magis: ita efficiendum est: ut quod leuius existit locemus prius atq; ei cum dictionem preponamus. quod autem grauius validiusq; id ^{posterior} positum, tum dicitio precedat. Quod patefaciemus exemplis. C. lelius amat scipionem propterea q̄ eum doctum

184

cognouit hominē, & semp virū optimum, quod postremū vehementer ad amorē impellit. q̄re ita oratio est instituenda. C. lelius amat scipionē cū ob doctrinā eius tū p̄pter virtutē. Ita virtus in hac beniuolētia plus momēti habet. Atq; idē ita si dixerim. Cū om̄s fortunati sūt qui beneviuūt: tū p̄ beati qui oīa deserunt, et virtutē solam cōplectuntur hos nanq; posteriores multo beatiores esse cōstat: si quis superius modo allatā preceptionē intellexerit. hec. M. Cicero imp̄mis frequēter usurpat. Ex quo illud cū omnibus p̄sulendū est, tū illis qui armis positis ad impatoris fidē p̄fugiūt. Si significat enī fugientibus ad impatores, et sese dudentibus multo magis p̄sulendū esse. Atq; i cato ne maiore mirari sese aiebat sceuola. M. catonis cū ceterarū rerū p̄fectā sapientiā, tum q̄ nūq; fuerit illi senectus grauis. Sed de hac re satis.

Xx. ut quēpiā laudari aut vituperari opteat. Iā vero explicandū est qua ratōe quāpiā p̄sonā, aut laudari, aut vituperari oporteat: quod ad decoreꝝ sermonis pertineat. Nam id trifariam posse fieri comperimus ex monumentis litterarum. Si enī velim ostendere. M. catonem habere magnam virtutem: cum verbo sum, es, est, ita comodissime fiet: Marcus cato vir est magna virtute. M. Cato vir est magne virtutis. M. Cato vir est magnus virtute. Populo philosophus fuit prestans ī genio: uel prestātis ingenii: uel prestanti ingenio

laudari aut
vituperari
una pars at
dignū subiect
ratio est
arguunt
de
etiam ad
desiderio in

Ludic
fui

U. de
de
Mulier est clara moribus. clarorum morum: clara
ris moribus. Vir egregius laude, egregie laudis,
egregia laude. sed illud prius magis poetarum est.
postremum vero splendidissimum et politum. Ari-
stoteles est scientie copia plus: exquisita doctrina,
vir acerrimo ingenio. Quod quidem (ut disertissimus philosophus
inquit) significat aristotelem habentem scientie co-
piam: ac qui habeat exquisitam doctrinam. cetera-
que consimili ratione. Quod quidem Aulus gelius
consentire videtur in hoc. ac. Est enim uelut defecto
quedam: sed ea trita, usurpataque ab eloquentissi-
mis uiris, ac clarissimis oratoribus. qua & uobis quo-
que utendum sit.

Xxi. de accusatiuis et ablatiuis participio-
rum, locum tenentibus infinitiui uerbi.

et ablatiu
sumq; partu
si finis
Atqui participiorum cum accusatiui casus sepe tunc
ablatiui locum tenent infinitiui uerbi. hinc salusti-
anum illud. nam & postquam incipias consulto: et ubi
consultueris mature facto opus. Et terentianum:
Misis gliceryi alloquens amicam pamphili. iam iam
inquit inuentum tibi curabo, et adductum tuum pa-
philum. Omnia namque illa consulto, facto, inuentum
adductum, consulere, facere, inuenire, adducere de-
signant. Verum frequenter his rationibus ablatiuorum
casibus utuntur: accusatiuorum prae.

Xxii. de hoc nomine opus cum variis casibus.

Et quoniam de nomine quod est opus attulimus mentio-
nem: intelligendum est opus esse mihi hac re signi-

et hanc
et hanc
et hanc
et hanc

ficare me egere hac re. sed in variis casib⁹ iūgi so-
 let. Nam etiā opus est mihi tuā opera, latine dici
 mus et tue opere, et tuam operam, et tua opera.
 sed hoc postremū ornatius est: & totū oratorium
 Ceteris rōibus poete potius, hystoriorahiq; vtun-
 tur. Nos autē quedā precipimus: ut cognoscam⁹
 a veteribus vsnrpata eis dēq; utamur. quedam ve-
 rovt cognoscamus solum. Nā opus est mihi hāc
 rem, nūq; orator dicit: sed hac re.

Xxiii. de cōmutatione adiectiui et sub-
 stantiui in voce, genere et casu-

Quid illud? nōne pulcherrimū est: ut cū duo no-
 mina alterum adiectiuū, alterum substantiuū eo-
 dem casus exitu proferri debent (ut sepe creberri-
 meq;) quodāmodo tertiam adiectiui nominis vo-
 cem que est neutra: in vim substantiui transseram⁹,
 & substantiuum illud prius casu collocemus
 genitiuo. quod ut frequens est eruditis atq; diser-
 tis viris: ita quoq; erit exemplo manifestius. Nā
 cum multam virtutem dicturus sum: si multum
 ad huius loco eius orationis posuero: multo pro-
 uentus. Multum pecunie enim: signi-
 ficat multam pecuniam. plurimum virium, pluri-
 mas vires. quid animi est: quis animus, quid rei:
 que res. quid cause: que causa. Alia quoq; ita p-
 vulgata. Sed aniaduertendū est: q; si genitiu⁹
 ille casus singularis fuerit: totam item oratōnem
 singulariter exponere debemus. Si pluralis: plu-

pa d'adto spa
 in hoc
 in do q'au
 Doffino in m
 opus q'bus
 ut m' m' a
 p'nda opa
 de labor et
 rospis
 fuit q' q'
 opa autem d'
 opa publica p'
 d' h'ia h' m'
 q' p' h' m' p'
 d' d' d' d' d' d'
 h' op' p' p' p'
 m' d' m' d' d'
 h' opa ad h'
 q' h' opa p'

De adiecti
 uis
 et ad
 p' h' h' h'
 d' q' d' p'
 h' m' d'
 h' q' d' q'
 d' d' d'

ralit̄. Nanq; (exempli causa) multum pecunie est multa pecunia, singulari numero. at cōtra multū pecuniar; significat multas pecunias. Similis q̄ ē et alior; ratio. ut multum roboris singularē: plurimū viriū, pluralē quoq; habet significationē. Et aduerbia quoq; nō vllam eandem vim retinēt. p̄sertim vero duo hec par; & satis. Nam parū sapientie, id est parua sapiā. satis viriū, id est suffitientes vires. Et nihil quoq; siue nomē, siue aduerbiū sit, in eandē sepe obseruantia cadit. Hec igitur hactenus.

Xiiii. ut geminandū est epitheton sequentibus substantiuis: aut contra.

Quoniā autem singula hic fere inuestigamus id quoq; dignū cognitōne est: ut cū duo meminerimus noīa substantiua, quor; vtriq; idem epitheton adiiciendū est: ut adiectiuū ip̄m p̄ncipio collocemus: et sequentibus substantiuis, vel tum geminatum, uel duplicatū et: p̄ponamus. Exempli uero causa efferant̄ Ciceronis verba. Affricus singularis et vir & impator: qd̄ est Affricus doctoris auctoritatē, & urbis, est p̄pter magnā auctoritatē doctoris & p̄pter magnā auctoritatē urbis. p̄clarus et miles & ciuis. Illustris tū vir tū ph̄sus & rex & iudex. Cōsimiliaq; eodē mō se habēt. Sed & sepe numero p̄tra eodē ordine vni substan-

tiuo p̄posito duo adiectiua, aut plura deseruiunt.
 Exēpla sūt q̄ nūc p̄stituā. Vir, tū bonus, tū tpatus
 impator & callidus & fortis. iudex et integer & sol
 lers. ormamēta ciuitatis tū mlta tū p̄clara. alia tu
 ip̄e p̄iecta. Nonūq̄ & duo substantiua ita se hñt
 ut alterꝝ vim suā ubiq; seruet ac tueat: alterꝝ qua
 si quēdā obtineat adiectiui noīs locū: & eius fūga
 tur officio. Quale est illud virgilianū primo enei.
 Molēq; & mōtes insup altos imposuit. ac si dicat
 molē montuosā iposuit. Cauēdū est ne ab hone
 state, natāq; discedam⁹: ac si dixerit, cauendū ne
 a natāli hoēstate discedam⁹. Sꝫ tibi hec satis sint.

Xxv. de extremis supinis, p̄ gerūdiis accusati
 Sed ne q̄si hystoriā texens dicēdorꝝ se -ui casus.
 riē nectā ita q̄q; patefeceri, ut sese mihi sorte q̄dā
 obtulerint. Ceterꝝ nō ignorandū esse videt̄ (ut ip̄e
 arbitror) extrema supina plerūq; ornate, ac perue
 nuste significare gerūdia accusatiui casus ad dicti
 one p̄posita. ut res difficilis creditu .i. ad credēdū
 miserabilis visu, id ē ad videndū. iocūda auditu. i.
 ad audīendū. suauis gustu. i. ad gustandū. pmul
 ta simili ac pari ratione se habent.

Xxvi. de exasperatōe orōnis p̄mutatōꝝ supla
 tiui cū adiectōe aduerbii suplatiui, ad moduz
 Nec id te amice lateat: ut cū fuerit] v̄l imp̄mis.
 suplatiui qd̄piā durius, asperiusq; & suplatiue si
 gnificandū sit: ut p̄ suplatiuo positiuū afferamus
 et ei aptū aduerbiū suplatiui apponam⁹. Nā ma
 .b.i.

xime memorabile / facinus: est memorabilissimū
facinus. maxie rarū genus hoīm: est rarissimū ge
nus hoīm. Sed admodū, & imp̄mis positivis ad
iūcta vim ferme eādē retinēt. ut admodū memo
rabile facinus, uel imp̄mis rarū genus hominum.

Id aut nequaquam silentio p̄terierim - laudabim?
ut si quē q̄ virtutē habeat velim mediocriter lau
dare dicā (exēpli cā) pericles virtute p̄stans p̄nceps
erat athenis, uel multa p̄clara gesserat. Themisto
cles reb' gestis floruit. Sin velim vehement' ac plu
rimū laudare: adiiciā gloriā siue laudē: & causam
laudationis casu ḡtio p̄stitūā. Pericles (ut idē exē
plū agā) virtutis gloria p̄stās athenis claruit. The
mistocles gestarū reū laude emicuit. Sicq̄. M. an
tonius p̄stabat eloquentia: mediocriter laudat' ac
fere exiliter. L. Crassus eloquētie gloria excelluit
vehementissime laudat'. Sed tu p̄ tui ingenii boni
tate deducito.

Xxviii. quot iēs singularis et pluralis nume
rus cōnectunt': viciniore respondendū idēq̄
fit in diuersis generibus.

Quoties (qd̄ ip̄e testat' quoq̄ grāmaticus seruius)
singularis et pluralis numerus p̄nectūt': r̄ndemus
viciniori. Vigi. in p̄mo enei. Hic illius arma hic
currus fuit, nō aut fuerūt. Terē. in andria. Amā
tiū ire amoris reintegratio ē. Xenophōtis deliciae
mee sūt. hostes eorūq̄ exercitus p̄perabit. atq̄ ita

frequentius obseruat. Idē fit in diuersis generib⁹
Nā siue masculinū, siue femininū est. vicino rīde
mus. ut vir atq; mulier optima ad me venit. Intel
ligit nāq; optimū esse virū & optimā mulierē q̄ ve
nerit. Verū si plurali numero uelimus uti: ad ma
sculinū trāsire neesse ē. ut vir & mulier leti pperāt
Alexander & olim pias clari extiterūt.

20
liby
3
B

Xxix. opere precium est.
Opere precium est (qd̄ puenustū ē) significat mō vtile ef
se: mō necessariū: mō iocūdū: mō laudabile. At
q; his significationibus id nois veteres usurpant.

opere precium

Xxx. frui.

Frui quapiā re: est fructū, siue vtilitatē vel volupta
tē p̄cipere ex ea. ut cum dixerit quis: ocio fruor.

Xxxi. p̄ferre.

P̄ferre aliqd̄ ē verbis aut iudiciis quibusdā id
oñdere, & quodāmodo p̄fiteri. ut. M. cato p̄fert
grāmaticā. lelius p̄fert liberalitatē. hic vult oñde
re q̄ ip̄e sit liberalis.

p̄ferre

Xxxii. rationem habere.

Rōz h̄re est respectū h̄re. sed (ut planius exponā)
h̄re rationē alicui⁹ rei: ē rē p̄siderare. ut habeo rōz
tpm loci p̄sonarū ē ea rōe oīa cōplecti & p̄siderare

h̄re
habeo

Xxxiii. Complector animo.

Hāc rē aio mēteq; cōplector, id est hāc rē p̄sideo

Xxxiiii. In animo est.

- & uoluo.

In aio est: significat in aio habeo. & animus mihi
est, id est volo.

habeo

Xxxv. Certū mihi est.

.b.ii.

Certū ē mihi, id ē deliberatū et decretū: uel delibe-
raui et decreui. *XXXvi. Prosequor.*

*Prosequor te honore, id ē te honoro. psequor te laude, id ē te laudo. psequor te pbro, id ē vitu-
pero te. psequor te amore, id ē amo te.*

XXXvii. Benemereri.

*Bñmeritus sū de repu. id ē bñficiū in illā ptuli. bñ
mereri de aicis. i. pferre in aicos bñficia.*

XXXviii. Eque.

*Eque p ita: ac pvel: atq; p ut: uel q̄si ornatissime
ponunt. exemplū est. eque te laudo ac ciceronē.*

XXXix. Haud secus.

*Haud p nō: secus p alit̄ venuste in eadē orōne pti-
nue se hñt. ut haud secus sentio atq; tu. i. s̄tio ita*

Xl. de cōpatiuo loco positiui. -sicut tu.

*Nōnūq; & pulchre cōpatiuu p positiuis ponūt. Vt
alexander macedo corpus habebat ibecillius: qd̄
imbecillū significat. Satyri in scelera vehemētius
invehunt: quod est vehementer.*

Xli. dare rem vitio, uel laudi.

Do tibi hāc rem vitio, id est vitupero te de hac re.

Do laudi, id est laudo. Do crimini, id est criminor

*Xlii. de subiunctiuo loco indicatiui: et illius
pro huius temporibus.*

*Sed nec illud qd̄ negligēdū est: subiūctiuus mo-
dus p indicatiuo: et illius tpa p huius tpibus inter-
dū haud illepide ponunt. ut velim sepe p uolo. et
gererē p gerebā. dilexerim p dilexi. fecissē p fece-*

Perq̄ vna dicitō dūtaxat pulcherrimē positiuis ad iūgit̄ noībus. ut p̄ doctus phūs. p̄ bonus aīcus

Xlvii. Alias geiatū locū tenet mō aduerbii. Quid illud? nūqd̄ lepidillie vsurpam? ut in orōe eadē itē alias vsurpatū, locū obtineat mō aduerbii. Quale esset si qs̄ dicat, om̄s hoīes eodē ferme nati sūt īgenio. alias qd̄ ridens: alias vero lachrymā. oēs itē ciues alias boni alias mali. nūq̄ eisdē

Xlviii. Inire castra. sūt moribus. M. antoni⁹ iuit in castra multifaria dicit. M. antonius castra petiuit: in castra p̄fectus est: se ad castra p̄tulit: se in castra recepit: se ad castra p̄duxit

Xlix. Viginti annos natus. Hic habet viginti ānos: qd̄ veterē p̄suetudine dicit̄ p̄tra pedagogā opinionē. aliisq̄ rōibus d̄ hic vice simū ānū attigit. Agit, degit vice simū ānū etatis. viginti ānos natus ē. Sed h̄ postremū magis ora

L. Eloquētia laborare. C. in eloquētia tps̄ p̄sumit tps̄ in eloquētia p̄terit. in eloquētia opam ponit. dat eloquētie opam, etatē in eloquētia p̄sumit. In studiū incūbit eloquētie. Et alia deduc̄ p̄ tuo iudicio.

Li. Habeo, teneo hanc rem memoria. Habeo hanc rē memoria nō minus vsitate dicitur: q̄ habeo siue teneo hāc rē meōrie. teneo hāc rē memoria. huius rei memoriā habeo.

Lii. Voluptatis me capit obliuio. Obliuis cor voluptatis v̄ cuiuscūq̄ alteri⁹ rei. volu

ptatis me capit obliuio. Et idē verbū cū ceteris iū-
ctū noibus significat diuerſa p̄ ſili ordine. ut capit
me ſacietas ciuitatis, id ē capit me hoīm odiū v̄l

Liii. Cōtineo me ruri, uel in vrbe. - tediū.
Virgili^{incolit} in ciuitatē h̄ p̄ pulchre d̄r cū teneo v̄l
etiā cū p̄tineo verbo. ut Virgi. rure ſe p̄tinet. Vir-
gilius tenet ſeſe in vrbe.

Liiii. p̄ter & p̄ueniſte oſtētāt aliq̄ rē aliā añcellē
Si q̄s velit oſtētare aliquā rē aliā añcellere, & ultra
illā valere: ueniſte id dicit, uel p̄ accuſatiū p̄poſi-
ta p̄ter, ūl cū p̄ ablatiūo p̄poſita. Vt ceſar p̄ter ce-
teros rebus bellicis pollebat, uel p̄ ceteris pollebat

Lv. L. ē facilis īgenio, ūl facillimis morib⁹ nat⁹
Lelius habet faciles mores, ūl facilē naturā: orna-
tius d̄r. L. ē leui īgenio nat⁹, ūl facillimis nat⁹ mo-
ribus. Scipio nat⁹ ē trīſti īgenio. Et de reliq̄ p̄ſilr.

Lvi. Valeo, polleo cū ablatiuis.
Valeo & polleo uerba & ſplēdida ſūt & latiffime pa-
tēt & abltiō iūgūf hoc pacto. Aurelius augu. plu-
rimū ingenio ualuit. hypocrates ingenii bonitate
pollebat. Mitridates meōria claruit & polluit. M-
cato in ciuitate plurimū auctoritate pollebat.

Lvii. Clareo poſſū.
Clareo & poſſū uerba eadē ferme rōe ſe h̄nt. Ego
apud d̄nm ceſarē multū ſiue poſſū ſiue clareo, or-
nate & ſplēdide d̄r: apud d̄nm ceſarē plurimum
mea claret auctoritas. hortenfius multū poteſt in
ſenatu. ornatiū. Multū hortenfii in ſenatu pōt
auctoritas, que potiffimū ſignificat eā opinionez

.b.iiii.

quid et h
puz et m

habuit
natus in
p̄ter
p̄ter
p̄ter

valco et p
valco et p
valco et p

claro
claro
claro

fabia
p̄ter

Clarū d̄r
clarū d̄r
clarū d̄r

clarū d̄r
clarū d̄r
clarū d̄r

que est apud homines de alicuius uiri pstantia. q̄
vulgo et trita p̄suetudine reputatō nuncupat.

Lviii. sū datiuo iūctū habere significat,
& quodāmodo possidere.

Ceterū id p̄bellū est. Est mihi apud te fides, id est
tu adhibes mihi fidē. qd̄ ē accuratius aduertendū
nā plerūq; solet sū es est verbū datiuo iūctū, signi-
ficare h̄re : et quodāmō possidere. ut est mihi pe-
cunia : est cesari magna ptās siue pietas : illud desi-
gnat me pecuniā habere. hoc habere cesarē ma-
gnā potestātē. Cuius p̄stitutionis crebra apud pri-
ficos et disertos viros obseruatio est.

Lix. Recordor hāc rē. hec res mihi in mentē
Ego recordor hāc rē potius q̄ hui⁹ rei dī - venit.
At idē dī hui⁹ rei me subit recordatio. hec res mi-
hi in mentē venit, id ē mihi occurrit : uel mihi suc-
currit. quod postremū minus usitate dicit̄.

Lx. Presto añcello aliqñ cū accusatiuo, aliqñ
Presto et añcello (q̄ uenuste sonāt - cū ablatiuo.
uerba) aliqñ datiuo, aliqñ accusatiuo ppulchre iūgū-
tur cū accessiue ablatiōr̄ ei⁹ rei cui⁹ est pstantia. ut
ego p̄sto tibi ingenii acumine. Iohānes p̄cellit pe-
trū acunie ingenii. equ⁹ prestat a sello uelocitate

Lxi. de frequētatiuis verb̄ loco p̄mitiōr̄ - curs⁹
Sepenúmero frequētatiua uerba q̄ appellant̄ pri-
mitiuor̄ uerbor̄ a q̄bus traxerūt originē signifi-
catōz retinēt. p̄serti si p̄ma illa asp̄iora fuerint. ut
p̄iecto p̄ p̄iitō. māslo p̄ maneo. imp̄ito p̄ ip̄ero. am

si me fuerūt. S; & p tñ post quis raro collocamus
ut q̄q̄ mihi añ hac car^{er}as: s; & nūc pfecto carissi-

Lxvi. nō solū, sed etiā, ver; etiā, verūq; -m^o es
Ad h̄ illa duo orōz puenistā reddūt sibi uicē cor
rūdētia. q̄ alter; ē nō solū, siue nōmō, siue nōtm
alter; ē, s; etiā, ul' verūetiā, uel loco etiā posito q; &
aliquib⁹ intiectis. quor; oīm exēpla subnectā. h̄ mi
hi res nō solū ḡta ē: sed etiā iocūda. M. ātoni⁹ nō
mō ciceronis erat iimicus: uer; etiā hostis patrie.
M. cato nō solū ingenio pollebat: sed etiā uirtute
florebat plurimū. Alexā. nō solū reliquā urbē sub
egit: uerū quoq; ip̄m romanū impiū cogitabat at

Lxvii. Tam & q̄ tingere.

Et sic etiā tā & q̄ sibi corrūdēt. ut tā cara mihi pa
tria ē: q̄ tibi iocūda uita: s; facile trite hoc itelligēs

Lxviii. Ego ipse p egomet.

Pro eo aut q; ceteri exp̄mere p̄sueuere p̄noib⁹ ad
dētes uel te uel met; syllabicas adiectōes. C. potius
idē efficit hoc p̄noie ip̄e, ip̄a, ip̄m, qd̄ illar; fere ad
iectionū locū obtinet. ut ego ip̄e magis q̄ egomet
illē ip̄e, nos ip̄i: ut nūq; secus dicendū sit.

Lxix. de mecum & me cum.

Alia est adiectio pulchra. ut mecū ipse cogitasse.
& hoc ut mecū sit vna dictō. Itē me cū ipse vince
rem: cum due sunt dictiones.

Lxx. ut faīliaritatē, puerlatōz, & filia ornate
S; si tibi dicēdū erit tu mihi fami - exp̄mem⁹.
liaris es: ornatius dī ego te uor faīliariē. tu mihi
aīcus es: ego te aīc uor. tu mihi es mgr, ornati⁹

ego tevtor mgro. ego tecu frequet verfor. frequis mihi tecu psuetudo. q sepe pversatoz significat. te cu magna aicicia habeo. magna mihi tecu e aici cia. Et ita alia pmulta. ut sint mihi cu oib malis viris iimicie. na recti dixerim iimicie pli nuo

Lxxi. Nihil cu copatiuis -q singulari. Sz neutra vox nihil ac potissimu in copatiuis noi b tu feminina reddit oroz, tu masculina. ut nihil e h hoie meli: fere ide e ut null ho e h hoie meli or. nihil hac virgine e formosius: qsi nulla virgo hacvirgine est formosior. Et in ceteris aliqu psilr.

Lxxii. Munus p offico & psimuliter ptes. Munus p offico ornatissime dr. ut h e amici munus id e amici officiu. Fugor boniviri munere: ferme ide e facio boniviri officiu. Sz & ptes pli numero psilem habet significone. ut mee ptes sut, id est officiu meum est, uel ptinet ad me.

Lxxiii. Caueo cu ablatiuo significat puid eo: cu accusatiuo vito ac fugio. Caueo verbu etsi sepe significat puid eo. ut cautu e lege, p ornate tn accusatiuo iuctu puito ac fugio usurpat eloqntes viri. ut turpis viri ingenii cauent

Lxxiiii. Memini cu accusatiuo. -mores. Atq & memi rectius ac vsitati iugit accusatiuo q gtio. ut memi platonis sapietia. Virgi. in buc. et nueros memini si meteverba teneru. Nec miru si in iis q sut potius solute orois. Virgi. maronis as fera testioniu que no solu poeta egregie eruditu sz & rhetorice artis vbiq; obfuatissimu fuisse stat.

Nihil o fac
curo post

legit
caueo cum
caueo officio
puid eo
fugio
caueo ablatiuo
officio
caueo puid eo
caueo fugio
caueo ablatiuo
caueo accusatiuo
caueo puid eo
caueo fugio

caueo ablatiuo
caueo accusatiuo
caueo puid eo

caueo ablatiuo
caueo accusatiuo
caueo puid eo

caueo ablatiuo
caueo accusatiuo
caueo puid eo
caueo fugio
caueo ablatiuo
caueo accusatiuo
caueo puid eo
caueo fugio
caueo ablatiuo
caueo accusatiuo
caueo puid eo

caueo ablatiuo
caueo accusatiuo
caueo puid eo
caueo fugio
caueo ablatiuo
caueo accusatiuo
caueo puid eo
caueo fugio
caueo ablatiuo
caueo accusatiuo
caueo puid eo

Lxxv. Penitet, id est parum videtur.

Penitet me quicquid significet notissimum est: sed & parum videtur usurpant auctores et praesertim doctores viri

Lxxvi. Vaco cum dicitur, attendo. cum ablativo, va

Sed idem prope verbum variis constructionibus - cuius est. positum, haud eandem retinet significatio vim. Vaco huic rei: est attendo huic rei. vaco hac re: est hac re sum vacuus: et ornatissimum est. ut boni viri dant operam ut perturbatioibus vacent. id est liberi & uacui sint.

Lxxvii. de animaduerto & animaduersio.

Aniaduerto, id est fore video, & quodammodo intelligo. Et aniaduerto constructum cum accusativo: in proprio sita, idem sibi vult quod punio. Ut pseudippus aniaduertit in seruum platonis, id est punit platonis seruum ex quo aniaduersio punitio, quoniam nonnunquam significat

Lxxviii. De refero cum dicitur & accusativo me-

Atque iterum refero tibi hanc rem, id est - diante ad. narro tibi hanc rem. sed refero ad senatum: refero ad populum hanc rem, id est pono hanc rem consultatio pro populo vel senatus. Quisus verbi eius apud hystoriarum scriptores frequentissime est.

Lxxix. Dare lras tibi, uel ad te.

Quid varii quoque casus, eidem verbo sepe coniuncti, nonne magnam ac longe diuersam vim habent? Quale est do bibaculo ad cesarem lras. Nam dantur bibaculo deferenti, ut cesari reddat ad quem mittuntur lre. Eas igitur legit cesar. bibaculus quidem velut tabellarius defert. Nam qui fert lras, consuevit tabellarius appellari.

Verū ne quid huius nūc ignores dare litteras si-
gnificat scribere seu mittere lrās.

Lxxx. Vnas, binas, trinas litteras: p̄vna dua
bus, tribusue epistolis dicimur.

Necte fugiat q̄ p̄ epistola dicimus lrās plurali nu-
mero: nec obstat poetarū p̄suetudo. Et p̄vna epi-
stola dicimus vnas lrās. nā id nomen vnus, vna,
vnū: cū his q̄ pluralit̄ solū inflectūt: pluralē quo
q̄ retinet naturā. ut vne nuptie, vne bige, vna me-
nia. Et (ut ad p̄positū redeā) p̄ duabus epistolis di-
cimus. itē binas lrās: nō aut̄ duas. p̄ tribus episto-
lis ternas: nō aut̄ tres. p̄ q̄ttuor q̄ternas. Et q̄ de-
inceps sūt reliqua p̄simili rōne proferent̄.

Lxxxi. Infinitiva orō p̄ p̄iunctiva pueniste ponit̄
Infinitiva oratio p̄ p̄iunctiva p̄q̄ pulchre est. Ut vo-
lo te ad me scribere. cupio te athenas p̄ficisci. Et
id terentianū. qd̄ facere te in hac re velim. signifi-
cat enī qd̄ velim q̄ tu in hac re facias. uelim ciues
oēs vnanimēs esse, id ē q̄ vnanimēs sint & cōcor-
des. Sed hoc tibi sit p̄cinnius ut nullū sit ambi-
gui sermonis discrimen. neq̄ enī oīo rectū sit: si
qs dicat volo te me amare. quis plerūq; id suppo-
sitōis locū habeat: qd̄ īfinitiuū verbū īmediat̄ p̄-
cesserit. ut puto pyrrhū romanos vincere posse,
id ē credo q̄ romani p̄nt vincere pyrrhū. sed id p̄
viribus caueat orator. Et qd̄ mō p̄ceptū erat
de p̄iunctiva atq; infinitiva orōe p̄cipue in absolu-
tis verbis: uel vbi alteri casui fuerit adiecta p̄positō

Lxxxiij

seruandū sit. ut volo te amari a me.

Lxxxii. Ex uel Ep a uel ab.

Ex uel e p̄positiones p a uel ab, & sepe & ornate ponūt. ut audiui ex maioribus nostris, p a maioribus nostris. accepi ex patre tuo, uel e patre tuo. quero ex te & a te, qd̄ est te p̄sulo et te interrogo. quod aduerte & uisui trade.

Lxxxiii. de Pro loco in & secundū.

Pro ornate ponit loco i & fm. ut p rostris. i. in rostris. p tribunali. i. in tribunali. et alia. p virib' tuis id est fm tuas vires. p tui ingenii bonitate. p virili

Lxxxiiii. Sub in compositōe tua et filia. aut clā, aut diminute significat.

Sub cōposita aut clam aut diminute significat. ut submouit me permēno, id est clam & occulte. sub irascor tibi quod est paululū irascor.

Lxxxv. morēgerere cōplacere, obseq̄ signifi

Morēgerere ornate uerbu cōplacere si -cat. significat: atq; obseq. vñ moriger. a. um. qd̄ a moroso qd̄ difficilē significat: & a morato qd̄ institutū significat plurimū differt.

Lxxxvi. Consequor pro exprimo.

Cōsequor p exp̄mo pulcherrimū ē. nō possū ego uerb' p̄seq. i. exp̄mere. Iris p̄seq. i. p lrās explicare

Lxxxvii. metuo timeo multis casib' adiūgūf

Metuo & timeo uerba aliquā multis casib' adiūgūf Metuit cicero a. p. clodio sibi extremū piculū. Ti meo mihi abs te mortē. Nōnūq̄ absolute ponūt solo datiuo iuncta. ut metui p̄aphilo. pamphilivite

Handwritten marginal notes on the left side of the page, including phrases like 'quod aduerte & uisui trade', 'Pro ornate ponit loco i & fm', and 'Morēgerere ornate uerbu cōplacere si -cat'.

Handwritten marginal notes on the right side of the page, including phrases like 'Lxxxiii. de Pro loco in & secundū', 'Lxxxiiii. Sub in compositōe', and 'Lxxxv. morēgerere cōplacere, obseq̄ signifi'.

timeo. sed hic est potius poeticus usus.

Lxxxviii. Euado p fio, et efficio.

Euado p fio & efficio ornatū vsitatūq; est. ut cice-
ro euasit eloq̄ntissim⁹. aristoteles euasit sum⁹ p̄hs
cesar vero euasit ictus impator. et de aliis q̄ s̄lr

Lxxxix. Fore futurę esse.

Fore futurā sp̄ habet significationē, & ē idē q̄ fu-
turę esse. M. C. de oratore tertio li. loquēs de hor-
tētio. quē qdē p̄fido oibus istis laudib⁹ q̄s tua orō
ne cōplexus es excellentiorē fore. Et crassus fore
dicas inquit: ego vero esse iam iudico.

Xc. Quid inter dimidiū & dimidiatū interest

Quid inter dimidiū & inter dimidiatū int̄sit nos-
se putile est. Cū enī dimidiatū sit q̄si in ptes duas
diuisū: nisi aliqd diuisū sit: dimidiatū nō pōt dici.
Dimidiū vero appellat nō q̄ ip̄m diuisū sit sed q̄
ex dimidiato ps altera ē. Nō igit̄ recte dixerit qs
p̄ snia. M. varronis (ut ait. A. gelius in noc. ac) di-
midiū librę legi. dimidiā fabulā audiui. sed dimi-
diatū librū, dimidiatā fabulā recte quis dixerit. q̄a
dimidiatū (ex cā) digitū appellam⁹. sed alt̄trā ptē
dimidiū. Qd̄ ē accurate diligenterq; aspiciendū.

Xci. intersū & p̄sū quid differunt.

Plurimū aut̄ p̄ducit vobis itelligere q̄ sūt noīm dif-
ferētie ac verborū discrimia. Ea q̄ res mirū immo-
dū orōz exornabat. ut si qs nouerit qd differūt p̄-
sū, & int̄sū int̄ se verba: pulcherrime dicet. M. C.
publicis negociis nō int̄fuit solū: sed p̄fuit. quorū
illud significat comitē esse alicui⁹ rei. h̄ vero ducē.

14 Dec 1617
Cassini
Quid sit
p̄ snia
35 p̄sū
h̄ vero ducē

in
se
un
ly
de
se
se
yon

*Quisquis & sim
fuit hoc form
et ad quod*

*111
120
130
140
150
160
170
180
190
200
210
220
230
240
250
260
270
280
290
300
310
320
330
340
350
360
370
380
390
400
410
420
430
440
450
460
470
480
490
500
510
520
530
540
550
560
570
580
590
600
610
620
630
640
650
660
670
680
690
700
710
720
730
740
750
760
770
780
790
800
810
820
830
840
850
860
870
880
890
900
910
920
930
940
950
960
970
980
990
1000*

Xcii. Confiteor p̄fiteor gratulor gaudio.

Ego nō solū p̄fiteor, qđ est p̄ vim : sed etiā p̄fiteor qđ qđ est spontē. Et apud. M. tullium p̄sepe tibi gratulor, mihi gaudeo .gaudemus nobis. gratulamur aliis qđ adepti sunt aliq̄ bona.

Xciii. Ago refero habeo debeo.

Et tibi ago grām qđ qđ est verbis . Refero gratias qđ est re & factis. Habeo grām qđ est in anio. Debeo grām : ubi aliq̄ obligatōis vis cernit̄. Et itē alias opiniones his similes.

Xciii. hec res mihi p̄ducit. dono te hac re.

Optimum est nō ignorare nominū differētias vt &uberior et ornatōr nostra reddat̄ oratō .hec res mihi p̄ducit, est idē qđ mihi res hec vtilis est. Et qđ ceteri plerūq; dicūt : dono tibi hāc rē : pulchri⁹ dicūt ac splēdidius dono te hac re. Vt miles naua li corona dotatus est. Sabinos romani ciuitate do tauerūt : qđ est ciues fecerūt. qđ itē dicūt sabinos romani in ciuitatem acceperunt.

xcv. p̄positio q̄ solet ad iūgi nomī pulchrius

Interdū vero p̄positio q̄ noi ac -uerbo adiūgit̄. casui p̄ponit̄ : pulchrius venustiusq; verbū p̄cesserit in qbusdā verbis. Quale est si qs dicat eo ad te ut dicat potius adeo te. & loquor ad te : potius al loquor te. Cedit de vita : decedit vita. cedit ex hūanis rebus : excedit reb⁹ hūanis. Et in aliis qbusdā

xcvi. Minus aduerbio.

Minus aduerbiū quāq; sepe significat nōnunq̄ tñ

194
cū positiuo iūctū p̄trarie significatōis compatiuū
demonstrat. ut Terentianū illud. Phedria nemo
fuit minus ineptus: p̄ prudentior. & nemo est te
minus formosus. i. deformior. & sic de aliis p̄silib⁹.

Xcvii. Quid int̄ decē ānos, & decē ānis int̄est.
Quotiēs multos aut dies aut ānos dicimus p̄ ac-
cusatiuū: intelligim⁹ iūgere t̄pis curriculū esse fe-
re p̄tinuū. sed p̄ ablatiuū significat̄ ānorū, siue die
rū interiectō, int̄missioq̄. q̄re (ut ait marcell⁹) optā
tes rectius accusatiuo uti debent siquidē ad scdaz
fortunā attineat. Interest igit̄ ita si qs dixerit, decē
annos in re militari versatus sū: an ita: decē ānis
dedi opam rebus bellicis.

Xcviii. Cordi est.

Cordi hō etiā flexibilit̄ cordi hoīm (vt p̄scia. inqt)
significat iocundus di. do. sicut & frugi. Sed sati-
us (mea snia) marcell⁹ opinatus est. dicit enī cor-
di est, id ē anīo sedet. Nā hec res mihi cordi ē, id
ē placet. Teren. in an. An tibi he nuptie sunt cor-
di? M. Cicero de p̄fecto oratore flumē alius verbo
rū uolubilitas cordi ē. Et lucili⁹ p̄be declarat cū in-
qt. Et qd̄ tibi magnope cordi ē: mihi vehemēt-

Xcix. De tantisper. -displicet.

Tātisper qd̄ q̄si est tādiu: ornate post se deposcit
dū. qd̄ ferme est donec. ut illud Teren. in heautō
Tantisper meū dici te volo: dū qd̄ te dignū ē faci-
as. Ego tātisper magnavoluptate afficior dū apd
C. qd̄ int̄ delecto & oblecto int̄est. -te uiuo.

.c.i.

Tu mihi carus es. ego te amo. tu mihi iocūd⁹ es.
ego te delecto. Sed delecto & oblecto nō sifr pstru
unf. Nā dicimus⁹ delectat me hec res. sed oblecto
me hac re. delectabat socratē vite itegritas. pitha-
cus sese virtute & doctna oblectabat. ego me oble-
Ci. Fero hāc rē facile, modeste, -cto ruri
moderate, equo animo.

Fero hāc rē patient^r seu patiēti aīo : splēdidius dī
ego hāc rē facile patior, & modeste fero, & mode-
rate, & equo aīo. Cōtra significātia aduerbia gūit
acerbe, egre, moleste, & iniquo aīo. hec mihi iocū
da res ē. hec res placz mihi, & q̄ molesta ē displicz
Cii. de affero. et dolet mihi.

Affero cōissimū verbum ē: & quo multis locis vti
possumus. Scda fortuna affert mihi voluptatē, id
ē me delectat. Aduersa fortuna affert mihi dolo-
rē, id ē dolet mihi. Nā dicimus & hec res mihi do-
let, id ē doleo hāc rē. S3 redeo vñ digressus sū. lre
tue afferūt mihi admiratōz, id est efficiūt ut admi-
rer. affers testimonium, id est testificaris. et ita di-
spersa est & uaga huius verbi significatio.

Ciii. de Perinde cū atq; vel ac postposita.

Perinde ornatissime postulat post se ac, ul' atq; &
totū sil pinde ac vel atq; habet eandē vim quā vt
tanq̄. ut cāmillus pinde atq; oīm sapiētissimus &
cherea. pinde ac foret eunuchus. Et de hac re sa-
tis hec dicta sint hactenus.

Ciiii. de Coeo.

Coeo nō solū absolutū ē: sed nōnūq̄ puenuste ca

195
sū habet accusatiuū. Coeo societate tecū. Et huic
ē illud. A. geliin noc. ac. de pitagora, deq; ei⁹ cō-
sorte. qd qsq; familie pecunieq; habebāt in medi-
um dabant: & coibat^r societas inseparabilis. Sed eo
dē cicero pacto aliquñ est eoverbo vsus.

Cv. de Mille hoīm in singulari numero.
Mille hoīm singulari numero significat mille ho-
mines. mille militū iterierūt hoc ē mille milites i-
terierūt. mille militū vulneratū ē, id ē mille vulne-
rati sūt milites. Idq; ornatū, usitatūq; est.

Cvi. de Primus.
Prim⁹ significat etiā ordinē qd nomē seq^r scdus
tert⁹. & deinceps alia eiusdē ordinis noīa. tñ mul-
totiens significat pncipalē. ut hic est nostre ciuita-
tis vnus omniū p^rmus: p se significat optimum.
sed id postremum in raro est usu oratorū.

Cvii. de Interdico.
Interdico tibi hac re, & nō hanc rē. ut interdico ti-
bi aqua, et igni. plinius secundus in epistolis. Ca-
rēt rege iure: quibus aqua & igni interdictū ē.

Cviii. Que nomina ornate sincopant^r.
Nūcvero ad reliq;. neq; ei inuit⁹ omiseri q; q noīa
ad numerū spectāt in eorū plurib⁹ gtis sincopā ef-
ficiūt. Idq; cū vsitatū ē, tū ad exornādā ptinz orōz
ut mille nūmū poti⁹ q mille nūmorū. mille dena-
riū. mille aureū & tot milia argētū. Et ita de reliq;
& i gtis oīm noīm scde decliatōis frequēt efficiūt

Cix. Citra cētenariū & post vigenariū minor
nūer⁹ maiorē elegāt pcedit mediāte pūctōe.

Sed p̄sā scribētes, & solutā orōz in noīb⁹ solū numerū & mensurā significātibus, atq; in numerorū noībus eā plerūq; seruam⁹ p̄suetudinē, & citra cētenariū numerū. Si qñ post vigenariū duo numerū cōmemorādi sūt: ut eorū minor p̄cedat & maior sequat⁹. ut hic est vnū et viginti ānos nat⁹: duos & triginta ānos viximus. tres & q̄draginta ānos nauigauī. q̄ttuor & qnq̄ginta ānorū p̄sūpsi etatē. sed vltra cētenariū, & citra vigenariū tritū ac vulgare seruamus morē & sermonē. Qd̄ aut̄ sicut duo de viginti nōnūq; dicim⁹, et duo de triginta: ita & duo de vigesimo, et duo de trigesimo: manifestū est. sed nō qdē est frequenti oratorū usu.

Cx. Indies et indiem.

Quid indies: nōne pulcherrimus sermo est? ac significat p̄ singulos dies, & quotidie: sed cū quodā incremēto. ut tua indies accrescit virtus. indies hoīes sapiūt. stultorū hominūq; indies accrescit infamia. sed cū dicit̄ indiē: est f̄minus deputatus

Cxi. Vt in verbis actionē aut passionē significātibus varietati studēdū.

In verbis tā actionē q̄ passionē significātibus cōsiderare debemus varias vocū inflexiōes atq; exit⁹. & mō his mō illis vti p̄ auriū iudicio. ut fuere p̄ fuerūt. amariūt p̄ amaauerūt. videre p̄ viderūt. norim p̄ nouerim. triūpharat p̄ triūphauerat. & de aliis q̄ eodē mō. Sed ne qd̄ fiat p̄tra grāmatice artis p̄ceptōnes: hac via prouidēdū est.

Cxii. De quin.

Quin p̄t̄cula quō increpet, uel exhortef quō itez
p̄firmet & quō introget, id satis exploratū est. sed
nos ea pulcherrime utimur cū dicimus: nō possū
qn gestīā. nō possū qn doleā. nō possū qn admī-
rer. significat enī fere me nō posse p̄tinere q̄non
doleā. Et ita de ceteris p̄similiter.

Cxiii. De locus est, uel multū aut nihil loci est
Quid illud: nōne p̄clarz est usu. locus -huic rei
est huic rei. Multū loci est gaudio. plurimū loci ē
trāquillitati. Et terē. dauus. nihil loci est segnicie.
significant enī hec oīa: uel oportere uos letari, uel
trāquillos esse: uel voluptatibus affici: uel non ne-
gligentes ac segnes esse. Et sic in aliis hmōi.

Cxiiii. de magnope & similibus.

Nōnūq̄ vero duo noīa (siue p̄positōne addita, siue
non) vni⁹ aduerbiū vim retinēt. ut magnope p̄val
de. maxiope p̄ plurimū. maiorē imodū p̄ maxie
mirūimodū p̄ mirabilr. et itez mirandūimodū.

Cxv. de Imp̄mis & similibus.

Sed ablatiui casus, siue cū comercio p̄positōis, si-
ue sine eo vim hñt aduerbiū. ut imp̄mis: significat
enī p̄cipue, ac p̄sertim. & id (ut greci dicūt) aduer-
biū ip̄m (si ita appellandū est) pornate noib⁹ iūgit
vt imp̄mis sapiēs. imp̄mis erudit⁹. Sed (ne a p̄po-
sito digrediar) paucis int̄dū p̄ paucū: multis pro
multū. Verz hec alio loco oportunius illo.

de Imp̄mis
p̄

Cxvi. de Gerit cū noīe magistrat⁹ siue impū
Ille etiā modus optimus est. ut si quis dicitur⁹ lit

quā p̄t̄ est p̄t̄ p̄t̄ p̄t̄ .c.iii.

quēpiā hoīem aliquē hē magistratū, uel honorē
seu impiū: ut ex noīe honoris eiusmodi, & gero
geris verbo pulcherrimā p̄stituat orōz. hoc pacto,
hic est rome p̄sul. rome p̄sulē gerit. ita p̄sūr impa
torē gerit. p̄ncipē gerit. p̄torē gerit. & alia p̄sūr. ad
hos te enī viros reꝝ cura & administratio p̄tinet.

Cxvii. de interlegendū & similibus.

Vsitata & pulchra est sermonis orō: ut gerūdio
rū accusatiuis p̄posita int̄ significet tps imp̄fectū
indicatiui, uel subiūctiui modi, uel alterius & dū p̄
ticulā. ut interābulandū hostes offēdi: hoc ē dum
ābulare. int̄legēdū videbas, id ē dū legeres. Et sic
p̄uarietate p̄sonarū ita exponendū ē vt̄ modo ex
plicauimus. Sic seruius in buc. Vir. Interagendū
id ē dū agis. honesta locutio: si dicamus int̄cenā
dū hoc sū locutus, id ē dū cenarē hoc locutus sū.

Cxviii. De in p̄ erga uel contra.

In p̄ erga, & p̄tra pulcherrima ē accusatiuo p̄posi
ta. ut meus in te aiūs. mea in te beniuolētia. ubi
q; enī significat erga. Iuuenal' inuehit in domicia
nū. Cicero habuit orōz in catilinā. ibi eī p̄tra signi

Cxix. de apprime.

Apprime p̄ ualde recte apponit̄ noībus: quēad
modū de imp̄mis sup̄ius dictū est. ut Virgilius.
app̄me nob̄is res. app̄me ut̄il. et ita de aliis silib̄

Cxx. ut res apte p̄iūgit̄ adiectiuis possessiuis.

Res nomē latū diffusūq; est: sed eo pulcherrime
utimur cū adiectiuis possessiuis noībus, & p̄fertī

hmōi. ut cū dī res bellica. res domestica. res publi-
ca. res familiaris. res militaris. Et de filiis piter.

Cxxi. De prestolor. *pene 4 pte*

Vt aliq̄ veluti signanda institua p̄stolor verbum
plerūq̄ poete accusatiuo iūgunt. Cicero cōnectit
datiuo. ut quē p̄stolaris? p̄stolor iohanni.

Cxxii. Assentior. tio. Impartior. tio.

Multa sūt verba quibus p eandē significantiā &
passiua utimur voce & actiua. Et (ut omittā pene i
numerabilia) Cicero frequēter in his duobus, mō
actiua, mō passiua vocē vsurpat. Assētior & assētio
vbiq̄ eadē p̄structōnis forma. Et impartior, & im-
partio. In ceteris aut id fit multo rarius.

Cxxiii. Vsuenit. *q̄ p̄p̄ta & f. hō*

Vsuenit ornatissime p̄ p̄tingit ponitur.

Cxxiiii. usurpatio & usurpare.

Vsurpatio & usurpare nō ita intelligi debēt sicut
iuriscōsulti vtunt̄. sed vsurpationē oratores in fre-
quentē vsū noīant: & usurpare in freq̄nti vsū h̄re

Cxxv. deficit cum accusatiuo.

Hec res me deficit, id est deest mihi. Hec res. ut de-
ficit me dies. vita q̄ primū mortales deficit. sed de-
ficio hac re magis poetarū est.

Cxxvi. Omnis pro omnes.

Nūc aut ne ea q̄ putilia sūt & ornatissima omittam?
Intelligēdū ē q̄ q̄ noīa t̄tie declinatōis tā ntīm q̄
gtīm singularem h̄nt filēs, p̄sertim si gtius plura-
lis in ium exiuerit eorum frequenter accusatiuus
pluralis in is terminari solet, raro in es. ut omnis

.c. liii.

197

*remoto
p̄sentior
Cxxii*

*p̄p̄ta
imp̄partior
imp̄partio
liber*

*imp̄partior
imp̄partio
liber*

*Deficio est
ut p̄sentior
deficit me
vita q̄ primū
mortales deficit
sed deficio
hac re magis
poetarū est
Deficio est
ut p̄sentior
deficit me
vita q̄ primū
mortales deficit
sed deficio
hac re magis
poetarū est*

*in f̄m̄
p̄sentior
deficit me
vita q̄ primū
mortales deficit
sed deficio
hac re magis
poetarū est*

p oēs. mortalis p mortales. manis p manes .Sifr
(ut ipse quoq; testat pscia) in es & in is tminata re-
piūt. ut fortis et fortes. ptis & ptes. pontis & pon-
tes. in reliquis rarius id fit: q̄ est poetarū venia.

Cxxvii. de Postridie.

Quedā aduerbia sūt q̄ epistolis maxie p̄gruūt .si-
cut p̄pediē, q̄primū, cito p̄festim & postridie. quod
multi ignari lrāz, & grāmaticē artis expertes ex-
ponūt post tres dies. Sed tu (ne eodem ducaris er-
rore) crede postridie significare postero die. Et eo
pacto. M. C. accepit: & alii eruditissimi viri.

Cxxviii. primū, deide, p̄terea ad hoc postremū
At si qs multa referre velit: p̄ p̄ma re ponat p̄mū
vel p̄mo. utrūq; enī in vsu est. p̄ scda deinde, vel
scdo loco. p̄ tertia, uel p̄terea, uel tertio loco. pro
q̄rto (qd̄ praro accidit) ad hoc vel p̄terea vel quar-
to loco. In calce: postremo, uel postremū, uel de-
mū. Sit igiŕ huiusmodi exēplū. Tria sūt q̄ ma-
gnā mihi afferūt voluptatē. primū enī q̄ optimū
amicū nactus sū. deinde autē q̄ singularē tuā erga
me sepe testificaris beniuolētiā. postremū vero q̄
te incolumē intellexi.

Cxxix. de ordine harū p̄iūctionū, enī, aut, ro.
Quo iure id quoq; aduertendū ē q̄ tres in-
uenimus p̄iūctōes recto atq; usitato ordine: q̄ sūt
enī, aut, & uero. Sed tuipe hec oīa ac multo plu-
ra facile cognoueris: si ciceronis scripta: et impri-
mis eius epistolas lectitabis.

Cxxx. memorie pditū est.

*Prud. h.
p̄e s̄m̄
p̄p̄e d̄r
h̄ h̄
s̄p̄at*

198
Mēorie p̄ditū, significat scriptū est. Multa ei talia
ornatissime usurpant variis cū significātiis. ut me
morie tradere. mādare scriptis. mādare lrāꝝ mo
numentis. quorū ferme omniū eadem vis est. sed
mandare memorie aliud sibi videt velle.

Cxxx. Fallit me hec res.

Fallo uerbū tritū est apud ciceronē. Fallit me hec
res dicimus. fallit te spes. qđ est frustra & decipit

Cxxxii. Missumfacere.

Missumfacere, id est dimittere: uenustū & ornatū ē
Nā missā hāc rem facio: significat dimitto illā rē

Cxxxiii. de Ne quidē.

Ad hoc & in eadē orōne due he pticule, ne & qui
dē pulcherrime sūt, si qs fuerit illis recte vsus. Nā
cū ponunt: sp̄ aut aliqd dictū est, aut mēte id p̄ci
piē. ut ne audiui qđē. Significat enī (exēpli cā) nō
solū nō uidi: sed neq; etiā audiui. Itē aliud exēplū
phie studia democritus non modo intermittit: s;
ne remittit qđē. Remittere nāq; phiam est remis
sus philosophari.

Cxxxiiii. de ordine plurium sine p̄iunctōne.

Sed ea qđ adhibēda diligētia ē: qđ si qñ plura po
nim⁹, p̄fertim sine copulatōne (q̄ articulus est) et si
idē uideant significare qđ uehementius sonat ma
gis colloceſ in calce. ut tua virt⁹ laudāda p̄bāda ē
nā p̄bāda ē magis qđ fit anī iudicio. magistrat⁹ di
ligere, āare, colere debem⁹. p̄batissimos viros oēs
hoīes uerent, obsuāt, admirant. q̄ turpia, obsena

tetra, feda sūt: ea fugere & aspernari debem⁹. virtutis officiū sūma laus ē. Nā habet officiū accessiōne actiōis. Sed in his q̄ ordo qdē spectādus est. Qd si tria quorū duo ptē aliquā significēt: tertiū sit cōius, id p̄fecto plerūq; debet ī fine collocari, nisi se habuerit quodā generis mō. tūc ei ecōtrario fit qd nūc ligdo ac p̄spicuo patefecere exēplis, ac p̄oris qdē exēplū ē. ois in adipiscēda virtute cura opa, diligētia, ponēda ē. est enī cura p̄siliū animi, opa corpis: diligētia vtrūq; cōplectit. Itē in repu. plurimū industriē, laboris, t̄pis ponēdū ē. Aīcos p̄silio, viribus, opa adiuuare debem⁹. Alterius nota exēpla sūt. Nō sūt p se res cōmode expetende diuitie, honores, uoluptates. cōmodū enī generis locū detinet, cui⁹ spēs sūt multe, puta q̄s mō nuērauim⁹. Atq; itē aīalia q̄q; hoīes, leones, eq, bonū vident appetere. sed vtcūq; res sese habeat si multa sint: qd pluris ē, debet poni in fine. Iā ad alia p

Cxxxv. de quisq; ut ut, ubi ubi. cedam⁹

Multotiēs geiatio in qbusdā tā verbis infinitis, q̄ aduerbis tantivalet q̄ti id nomē semel, & cūq;. ut q̄sq; p̄ q̄cūq;. quot quot, p̄ quotcūq;. q̄tus q̄tus p̄ q̄tus cūq;. q̄lis qualis p̄ qualiscūq;. ut ut p̄ vtcūq;. ubi ubi p̄ vbicūq;. Et id aduerte diligenter.

Cxxxvi. Accedit.

Accedit p̄ addit̄ q̄sitatū ē tā pulcherrimū videri debet. vnde & accessio additionē signat. ut ad me as miserias mihi accedit dolor, id est addit̄.

Cxxxvii. confido.

Hoc reliquū est, id est hoc restat: ppulchre, & ma-
gno cū ornatu idē significat. Exēplū ē. Oīa tibi &
natura & fortuna tribuit. Reliquū ē: ut bñ & lauda

Cxliiii. Vulgo, id ē vbiq; . -bilit' viuas.

Rumor est vulgo. i. vbiq; : & cōiter dī, & ornatus

Cxlv. accipe p audire & cognoscere. -sermo ē

Accipe p audire & cognoscere puenuste dī. ut ac-
cepi rumoribus: quorū est incertus auctor. Acce-
pi hoīm fama, q̄ certo auctore ptinet. Accepi nū-
tiis, id ē nūciatōibus quos nūtiōs & q̄ mitti affert.
Accepi lris quas plerunq; ab aēcis accipimus. Et
in aliis p̄similibus locis.

Cxlvī. Hisce hosce hasce.

Pronominibus articularibus demonstratiuis con-
sueuerūt oratores addere ce adiectionē in his casi-
bus qui in s desinūt: euphonie causa. ut hisce, ho-
sce, hasce: pro his, hos, has.

Cxlvii. de Translatōe hui' p̄positōnis cum.

Sepe p̄positio que p̄poni solet: postponit' etiam
si significantia eadē manet. et in quibusdā quidē
semp. que sunt mecum, tecū, secū, nobiscū, uobi-
scum. In quibusdā quoq; non semp. ut qui cum
quo cum, quibus cū. Te ppter hac etiam, ppter
te: idem significant. et sic quibus cū, et cū quibus
& in his potissimū ea prepositionum translatō fit
que modo enumerauimus.

Cxlviii. clam p̄positio potius q̄ aduerbiū.

Clam plerūq; prepositio est: & nōnunq; aduerbiū

*in multis aduerbiis est
itero editer det redire ab p̄
(redire postea) et alia redire p̄
adire p̄ hūc*

200
sed oratores p̄positōez potius accipiūt: siue iūgat̄
abl̄tio (ut p̄scia. sentit) siue accusatiuo, qd̄ opinat̄
donat̄. ut clā me p̄fectus est, id ē me nesciēte.

Cxlix. Corā & p̄positio & aduerbiū.

Corā cū accentu in p̄ma syllaba p̄positio est, & qd̄
significet: nemo ē q̄ nesciat. Cū accētū vero in vlti-
tima syllaba aduerbiū pulcherrimum est, signifi-
cās (ut ita dicā) p̄ntialiter. quo frequētissime viri do-
cti vtunt̄. Vt apud. M. Ciceronē. Cupio tecū co-
rā iocari, id ē p̄sentia r̄. etiā corā tecū loquor.

Cl. de aduerbiis in I & V definētibus.

Multa aduerbia in I exeūtia, etiā in ipsis epistolis
pulcherrīa sūt. s; hec imp̄mis ruri, uesperī, domi,
belli. Multa itē in o, serio, p̄sulto, postremo, falso
merito, p̄cario. Cetera vero in eodē exitu desinen-
tia haud in frequēti sūt vsu oratorū. In V vero nō
multa sūt: diu: cui⁹ significatō manifesta est. In-
diu: quod est quasi infra medii diei tps. Et noctu.
p̄ nocte, qd̄ magis nomē ē. Vñ diu noctuq; dici-

Cli. Nullus p̄ non.

-mus.

Nullus a. um. nōnūq; p̄ nō. p̄sertim si es, est ver-
bo aduictō. ut null⁹ sū, id ē interii. respu. nulla est
q̄si nō ē, id est extincta ē. Idq; ornatissimū fuerit.

Clii. Presto sū, id est adsū uel appereo.

Presto sū, significat adsū. & fere appeo. et sic idez
aduerbiū eiusdē verbi modis oib⁹ ac t̄pib⁹ p̄ueni-
ste p̄nectit̄: in eadē q̄ mō posuim⁹ significātia. ut
p̄sto mihi fuit seru⁹ tuus vrbē ingrediētī. i. affuit.

in h. r. g. p. 10

2. reg. ablat

in h. r. g. p. 10

2. reg. ablat

Cliii. Licet mihi bono viro esse, uel bonū virū:
Licet mihi bonū virū esse, & licet mihi bono viro
esse: utrūq; latine atq; v̄sitate dī. sed id posterius
magis oratorium est.

Cliiii. Perpetuū & impetuū aduerbia.
Perpetuū & impetuū aduerbia p̄ eodē ponunt:
& eis frequenter v̄timur.

Clv. Deuincio p̄ obligo.
Deuincio verbū pulcherrimū est: tū p̄cipue ep̄lis
cōgruit. significat & deuincio obligo, et deuinctus
obligatus: sicut & sepe obnoxius. qđ nō solū trito
more significat qđ notū est: sed etiā deuinctum.

Clvi. Collocare apud aliquē beneficiū.
Collocare apud aliquē b̄ficiū: ē alicui b̄ficiū fa-
cere. ut apud gratos viros beneficiū collocaſti.

Clvii. Gratificor.
Gratificor tibi hāc rē p̄clare v̄surpat, p̄ ḡtū facio.

Clviii. de indulgeo & ignosco.
Indulgeo sane verbū ē aptissimū, & splēdidi orna-
tus. qđ & dtio iūgit: & ferme significat do opam.
atq; ita exponit̄. ut hic nimio sōno indulget, id ē
nimis dormit. nimio cibo indulget, id ē nimis co-
medit. de aliis p̄sili pacto. Indulgere q̄si p̄cedere
ē verbū luxuriosā q̄ndā designās clementiā, & in-
dulgentē p̄ntē appellam⁹: leniōre erga liberos in
genio, q̄rē & ab ignosco plurimū differt. Est enim
ignosco p̄co, id est do ueniā, siue excusatū habeo
Ignosco tibi: si qđ (exēpli cā) admiseris sceleris. In

de ḡtū facio
de ḡtū facio
de ḡtū facio
de ḡtū facio
de ḡtū facio
de ḡtū facio
de ḡtū facio
de ḡtū facio
de ḡtū facio
de ḡtū facio

de ḡtū facio
de ḡtū facio
de ḡtū facio
de ḡtū facio

dulgeo vero. ut multa agere impune q̄as. Quorū
verborū discrimē diligētissime p̄siderandū est.

Clix. Tantus quantus.

Tātus a. tū & q̄tus eodē mō se hñt in orōe vt raro
alterū absq; altero ponat. Vt cōcio hec tāta ē q̄ta
añ hacvnq; fuit. Tribuis mihi tātū q̄tū nec agno-
sco, nec postulo. tātū in te ē doct̄ne q̄tū in doctif

Clx. Talis q̄lis. -simo solet esse viro.

Talis & qualis alterutrū creberrime ponit. Raro
utrūq; ut talē solemus sentire bonū virū, et subin-
telligimus q̄lē diximus. Et p̄tra orator ē illustris q̄
lis alter nullus repiat. Verū hec de his satis.

Clxi. Vel pro etiam.

Vel p̄ etiā pticula in multis locis rectissime p̄gruit
ut hanibal fuit impator vel omnium p̄mus. Tua
eximia virtus ut te amē vel maxime impellit.

Clxii. Versor.

Versor verbū in frequentissimo est vsu veterū ac
disertorū hominū. p̄diffusaq; est eius verbi signi-
ficantia. ac deniq; variis potest rationibus exponi
ut ego versor in lr̄arum studio, id est do operā lit-
terarū studio. virtus circa difficile versat, id ē virt⁹
in difficili p̄sistit. versamur in tenebris, id ē fere su-
mus ac viuimus, & q̄si stamus in tenebris. Et (qd̄
est exēplis superioribus declaratū) duos sibi plerūq;
ac frequētius casus postulat. nā aut accusatiuo, p̄
posita circa: aut ablatiuo in precedente. Nā cum
accusatiuo: ut ante fundum uersari: ad portam

uersabat praro dicta sūt. Sed quēadmodū ceteris
rebus oīb⁹: ita huic sūma adhibenda est diligētia.

Clxiii. Enīnuero Sinautem.

Nōnūq̄ due pticule ornatissime piūgunt̄ q̄rū ea-
dē sit vtriusq; significatō. ut eniuero. Nā p explē-
da sētentia altera dūtaxat sufficere poterat. et silr
sinaut cā cōplende sentētie. Eo in loco aut pticu-
la nullā oīnovim habz. Sin enī p se significat s; si

Clxiiii. Quoad.

Quoad p quousq; & p qm̄: nōminus ornate po-
nit̄: q̄ latine. ut volo in urbe esse quoad tu redeas
Ita in plerisq; locis p̄similiter accipi potest.

Clxv. Suscipere.

Suscipere nō solū (qd̄ trit⁹ vulgatusq; usus habet)
significat qd̄ ē sup se accipe, & quodāmō adduce
re aliqd̄: sed etiā p ornate positū in epistolis cōmē
datū h̄re. ut suscipit ciceronē cesar in suis reb⁹ ad
uersis. q̄ vtiq; postrema significatio haud q̄q̄ (si q̄s
inspiciat accuratius) a priore illa aliena est.

Clxvi. Positio adiūcta negatio p̄tra-
rii. positiui plerūq; vim tenet.

Optima q̄ rō est vt positio cui piā adiūcta nega-
tio p̄trarii positiui vim ac significatiōez teneat. sed
non ita plene, tñ & accurate illā expleat. Cuius rei
exēpla subiiciamus. Hic vir est haud improb⁹. si-
gnificat enī fere hūc hominē pbū poti⁹ q̄ impro-
bū esse habendū. Et p̄hs haud ignobilis. hystrio n̄
illepidus. miles non instrēnuus. ciuis haud mal⁹.

Nā in his, eorūq; silibus rectius atq; vsitati⁹ dī qn̄
vis laudis cuiusdā ē: s; q̄si diminute, & q̄si defrau

202

Clxvii. Peto hāc rē a te. -date laudis
Qz grāmatici dicūt peto te hāc rē: ornati⁹ nec mi
nus latine dici q̄at. peto hāc rē a te. Et id plurimū
cicero in epistolis consueuit.

Clxviii. Conficio p̄ pereō.

Conficio passiua voce crebro vsitatū est p̄ eo fere
qd̄ est peo. ut p̄fectus sū, id est p̄sumatus. ut vir in
ops ac miser, fame, frigore, dolore p̄fici⁹. & sic an⁹
etate & studio p̄fici⁹. ac merore, labore, senio cōse
ctus. et de aliis sic pmultis.

Clxix. Ablatiui tū pticipiorū, tū
aliorū puenustā reddūt orōnē.

Ablatiui casus non pticipiorū solū: uerū etiā oīm
aliorū in orōne p̄cōcinne ponūt: p̄sertim si q̄ fue
rit significatio t̄pis. Et de pticipiis qd̄ē maifestū ē
ut regnante octauiano cesare: parta est vniuerso
orbi pax. q̄si q̄ tēpestare regnabat octauian⁹ cesar
& aliud dionysio syracusis tyrannidē gerēte: quif
sima in sicilia bella gesta sūt, id ē in quō tpe syra
cusanorū dionysius tyrānus erat. Sed eodē quoq;
mō alia qd̄ā se hnt̄ noīa: maxie si dignitatū & ho
norū extiterint. ut cornelio & galba edilibus curi
libus acte sūt in theatro fabule. Quidā addūt ptici
piū existētibus. s; nos p̄hibem⁹: qd̄ ad uenustatē
orōnis nō ptinet addi optere. Et idē sciipiōe p̄sule
peni deuicti sūt. Sciipiōe impatore euerfa est nu
d. i.

2o p̄p̄t̄
conficio

Conficio
p̄fectus
ut p̄fectus
p̄fectus
p̄fectus
p̄fectus
p̄fectus
p̄fectus
p̄fectus
p̄fectus
p̄fectus

absolutus
in q̄
et p̄
et p̄
et p̄
et p̄
et p̄
et p̄
et p̄
et p̄
et p̄

factu (C. 25) H. quod... in p. 2. p. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
mancia. Et reliqua eiusmodi pariter.

Clxx. de Genitiuis cū possessiuis pnoibus.
Licet etiā tā grāmaticē q̄ oratorie genitiuos quorūcūq; casualiū cū possessiuis quocūq; casu platis p̄iugere. qd̄ & p̄scia. tradit. Vt mea cāvenit & ceterorū aīcorū. meū agrū & M. antonii populati sūt tuo aīco & fratris gratificare. tuū impatorē sectare. & coriolanū noster ac fratris aīcus. Sua ille p̄fidit & ciuiū prudētia. atq; ita figurat̄ p̄structō ī oib; possessiuis. hīc terē. illd. meo p̄sidio atq; hospitis

Clxxi. de ntio possessiuo aī ḡtio possessoris
Idq; penitus inspiciendū sit: qn̄q; etiā discretōnis seu abūdātie cuiusdā causa solet addi cum genitiuo possessoris et ntius possessiuus. ut suus est. C. cesaris mos, id est eius & nō alterius. Suus titii filius heres testamēto p̄stitutus est. Suus (ut ip̄e quoq; p̄scia. exponit) ad discretionē eius ptinet q̄ fm̄ leges suus nō ē, id ē sub ptāte patris legitimi nō est. Suus aut̄ p̄vniū cuiusq; pp̄rio accipit̄. qd̄ ip̄m apud viros eloquētissimos frequēs est.

Clxxii. Quid distant die q̄rto & die quarta.
Die q̄rta (ut noni. marcel. etiā testis est) & die q̄rta nō idē significant: sed masculino genere p̄teritū tps designat̄, feminino futurū. qd̄ vetustissimi tñ alit̄ ptulerūt. ut sic die q̄rto p̄ eo est qd̄ aliter nudi us q̄rtus dicit̄: nudius tertius: & itidē de aliis.

Clxxviii. qd̄ interest inter tua cā & tui cā feci
Tua causa feci, & tui cā feci: ne p̄ter ueterū & do-

ctorum consuetudine aliquid efficiamus inter sese haud mediocriter discernunt. Nam tui cum dicimus: si quod ei ad quem sermonem vertimus persistimus. ut tui causa ad Antonii castra profectus, quod est tuendi tui gratia. Sed tua causa: cum tua (ut ita dixerim) perpetuatione aliquid alteri persistimus. ut tua causa fratris tui causa egi.

Clxxiiii. de differentia inter genitium uos primitiuum & possessiuum.

Et quia aliquid de his que ad possessionem spectant locuti sumus: haud ab re fuerit differentiam illam proferre in medium: que inter genitios primitiuum est & possessiuum. ut mei tui sui nostri & vestri. Quam tandem pulcherrime priscianus exponit. Vox namque est eadem. at vis ipsa longe diuersa. cum genitius primitiuum simplicem significat possessionem: possessiuum vero duplicem. ut mei amicus, id est meus amicus. sed mei filii amicus duplicem possessionem continet. alteram meam in filio: alteram filii in amico. quod eo subieciimus ne cum ornatum requiramus: uerborum vim ignoremus ipsam: atque in errore quempiam ignoranter incidamus. Sed nunc institutum prosequamur.

Clxxv. In mentem venit.

Hec res mihi in mentem venit dicitur. et cum genitio huius rei mihi in mentem venit. Nec mihi curae est an pro nominatio genitius positus est. Vtrique uero non solum poetae: sed etiam Marcus Cicerone usurpauit.

.d.ii.

Handwritten notes and signatures in the bottom right corner, including the number .d.ii. and various scribbles.

Vertical marginal notes on the right side of the page, including the number 203 and other illegible handwriting.

Vertical marginal notes on the left side of the page, including the number 1160 and other illegible handwriting.

Clxxvi. de temporū cōmutatiōe.

Oratores (sicut & poete) p̄ sepe p̄ntibus t̄pib⁹ vtunt̄
p̄ p̄teritis, nōnunq̄ & p̄ futuris. uerū id qd̄ multo
rarius. Sed p̄tra haud crebro fit, nisi forte inq̄ ver-
bū qd̄ futuri t̄pis est, p̄teriti loco, uel p̄ntis accipia-
mus. Sed multa q̄ sup̄ his dici p̄nt in aliud q̄ t̄ps

Clxxvii. Silis ḡtio, & plenus dt̄io. -suam⁹

Similis & plen⁹ noīa (quorū p̄us dt̄io iūgū: poste-
ri⁹ etiā ablt̄io) oratores ut plurimū, ac fere sp̄ ḡtio
iūgūt. ut silis es tuorū maiorū. dignitatis & officii
es plen⁹. nōnunq̄ ū s̄z p̄ raro, p̄ferūt cū superiorib⁹ casi

Clxxviii. ut īpatiuis subiūctiā uerba iūgūt -b⁹
Sepenūmero etiā maioris significatiōe cā uel orna-
tissime īpatiuis subiūctiua uerba iūgūt. qd̄ cice-
ro sepe efficere solebat. q̄le est illud curauit uir sis.
Et alio loco scribēs ad filiū: effice, et labora ut ex-

Clxxix. currit, cenat, prandit, -cellas.

Decurrit sp̄caciū, cenat rhonibus, prandit turtur,
p̄similiaq; pulcherrime dicunt̄.

Clxxx. ut transitua uerba absolute p̄ferūtur
Atq; ut ad̄soluta int̄dū uerba obliq; casib⁹ iūgūt,
ita trāsitia quoq; licz nōnunq̄ nō solū p̄ grāmatico
rū more: s̄z etiā p̄ oratorū p̄suetudine absolute p̄fe-
rūt, p̄sertim uero si q̄ sui passio cū actiōe ip̄a signi-
ficat. q̄lia illa sūt, lugeo, rideo, metuo, que cū trā-
situa sūt: nunc absolute proferuntur.

Clxxx. de terminatis in bundus.

Que in b̄ndus exeūt noīa, nō tā similitudinē signifi-

204
cant(qd pleriq; arbitrant) q; abūdantiā qndā ,poti
us ac uehemētius. ut gloriabūdus nō tā gloriāti si
milis : q; abūde sese uehementq; offerēs. Quā opi
nionē eloquentiū atq; eruditissimor; hoīm vbiq;
testimoniis cōprobatā ,tu quoq; firmit' āplectere.
Nā (ut alios obmittā) A .gellius auctor pbatissim⁹
ex snia quoq; doctissimi appollinaris letabūd⁹ dī
q; lōgo atq; abūdāti errore ē. & tu quoq; eis dē vte

Clxxxii. de fretus. -re noibus

Fretus ta. tū. incerte originis abltio iūctū pulcher
rimū ē. & significat fere p̄sū atq; munitū. ut ve
stra hūanitate fretus. uestra sapia nō mea virtute

Clxxxiii. certiorē facere. -fretus.

Certiorē facere vsitate atq; frequent' in eplis vsur
pat'. Nā facio te de hac re certiorē. i. tibi significo
hāc rē. & sepissime veli me de tua valitudine facias-

Clxxxiiii. de Habeo. -certiorē.

Habeo varia p̄structōe figuratū plurimū ornatus
habet. ut bñ hec res se hz; qd ē fere vt ita dicā. stat
bñ hec res. et ita bñ habeo me. & cū p̄ticipiis bene
me habēs. redeo rure. et p̄trariū aduerbium simili
ter ei uerbo iungit' : quod est male.

Clxxxv. de participiis futuri t̄pis.

Participia sepenumero futuri t̄pis ornatissime vsur
panf. ut scripturus sū ad scipionē lrās. qd est fere
debeo scribere. Et aliud : tu ad edes cras iturus es
q̄si ire debes. cicero ē athenas. p̄fecturus, id ē debz
athenas p̄ficisci. plaut⁹ in ciprū traiectur⁹ ē: fere ē

.d. iii.

nauigare debet in ciprū. Qd̄ idcirco ita exposui-
mus qm̄ is pprie nauigare: id ē trāsmittere: is sol-
uere eū locū significat vñ pficiscimur. Is demū tra-
iicere dicit: q̄ eūdē designat q̄ rate vehit. Vt cice-
ro soluit athenis & in asiā traiecit. Verū ad p̄posi-
tū redeūdū est. Illa igit̄ p̄ticipia q̄ a verbis manāt
passiuis, & passiue quoq; exponi debēt. Vt cuius
insons animus est: mulctādus nō ē, id ē mulctari
& puniri nō d̄z. Sontes accusādi sūt, id ē accusari
debēt. vir flagitios⁹ ē tradēdus in carcerē, id ē coi-
ciēdus in vincula. Et alia reliq; ex̄ponant̄ vt supra
diximus. Nec tñ negauerim qn̄ eorū dē p̄ticipio-
rū alia q̄ ratio sit. Sed ea nos mō p̄sequimur in p̄nti-
arū: que venustius eloquiū reddant.

Clxxxvi. de Repeto.

Quid repeto? nōne ppulchre ponit̄. si qd̄ ei acces-
serit. neq; dtius solus casus sed etiā ablatiuus. Vt
repeto hāc rē meōria: qd̄ nō teneo meōria signifi-
cat ut p̄multi extimant: sed potius meōria volui-
to: & reminiscor: et q̄si obliuioni traditū rursū in-
uestigo meōria. hoc nos vt i verbo ornatissime po-
terimus: qm̄ eodē & veteres eloq̄ntissimi frequēt
usi sūt. hinc illud de oratore Ciceronis libro. Co-
gitanti mihi, ac meōria repetēti. Et africanus a ne-
uio accusātus, tribuno plebis q̄ ab antiocho pecu-
niā accepisset, cōmodissime eo verbo vsus. Meō-
ria (inqt) qrites repeto hūc diē hodiernū esse: quo
hānibalē penū inimicissimū huic impio vici ī afri

ca: & ppetuā pacē vobis, ac victoriā pepi insepabi
lē. Verū captus ingentivoluptate lōgius in africā
verbis referendis, pgressus sum. Quāobré adve-
strum institutum referat se oratio.

Clxxxvii. p mori diē obire, oppetere & filia, p
viuere aut vitā agere, degere etatē & filia orna
Optimū factu fuerit: ne eisdē aut -te dicim?
modis orōis, aut verbis vtamur. et (qd̄ inicio dixi-
mus) uaria plurimū pbat oratio. & si veluti qbus-
dā flosculis aspergit̄. ut p mori, diē obire, morteꝝ
oppetere, aiam expirare, vita decedere, aniam ef-
flare, vita defungi, rebus hūanis excedere, ex vita
migrare, res deferere hūanas, exire de vita, mortē
obire, extremū claudere diē, iterire, occidere ꝑ filia
qꝫ. Et iterū p viuerē vitam agere degere etatē.

Clxxxviii. Vt ludo ludū: sic et viuo vitā dici
mus, & consimilia.

Et (ne sigillatī cūcta cōplectar) illud hoc loco anī-
aduertēdū sit: qꝫ sicut sepe dicimus ludo ludum,
pugno pugnā: seruiō seruitutē: doleo dolorē: &
filia ita intexdū viuo vitā: viuo miserā seu felicē vi-
tā. ut si qꝫ dixerit. Qui expeditā fuerint virtutē cō-
secuti: ii viuēt beatā & ī mortalē vitā. et qꝫ pclarum
certamē certauerit: āplissimis donabit̄ muneribꝫ
Et qd̄ de variis dicimus orōnis modis: id ip̄m de
singulis ptibus intelligēdū sit. ut p oro, rogo, pre-
cor, obsecro: p q̄si, pene ferme. Reliqꝫ tuipe ꝑiecta

Clxxxix. Id genus.

.d. iiii.

Id genus p̄ eius generis (qd̄ fere s̄iſe nomē exprimit) pulchre & uſitate d̄r. ut m̄lta ſūt id gen⁹ monſtra. de multis id genus reb⁹ locutus ē, qd̄ ē ſiſib⁹

Cxc. ex ſententia. & ita in aliis.

Ex ſn̄ia q̄ſi ſm̄ volūtātē & p̄ſpere. ut geſta res ē ex ſn̄ia. qd̄ ē put optabam⁹. & tibi id euenit ex ſn̄ia.

Et multis in locis p̄ſilr. Cxci. Inferre.

Inferre iniuriā q̄ſi iniuriā facere. man⁹ inferre alicui ē aliquē pulſare. impetū in quēpiā facere : eſt quēpiā cū impetu et quaſi uadoriri et irruere.

Cxcii. Dare veniā.

Dare veniā pulcherrimū ē ignoſcere, & licētā p̄ce

Ab inicio etatis habui te aīcū. aīcitia -dere.

m̄hi tecū ē a teneris ānis, a puulo, a primis etatis tēpibus, a teneris (ut greci dicūt) vnguiculis, ab incunabulis ip̄is, & hm̄oi. Iuuenilis etas pulcherrē adoleſcētā ſignificat. Cxciii. ferire fedus.

Ferire fedus optime atq; optimis cauſis ex ſeriali um p̄ſuetudine ſignificat fedus cōponere. ut p̄ſe pe ictū ſeu p̄cuſſū fedus : ē p̄ſtitutū & cōpoſitū.

Cxciiii. Eſt m̄hi nomen ſcipioni.

Eſt m̄hi nomē ſcipioni. ſcipioni cognomē africano fuit. cui pago troiano nomē eſt & ſic de reliqs datiuo caſu pulſitate ac pulcherrime d̄r. Que eadē & aliis quoq; modis dicūt : ſz frequētius modos ſuperiores apud eloquētiffimos & doctiffimos

Cxcv. Aiūt, fert, dicūt. - viros inuenies.

Cū tritū verbū volum⁹ oñdere : & qd̄ in ore popu

266
lo est: utimur uel impersonali fertur, uel personali verbo aiunt, & nonnunquam dicuntur. Et eis singulis, ut preponimus: & raro ita: sicut interdum quod exempla hominibus sunt. Nam Syrenas (ut aiunt) surda debemus aure transire. Et item nam ita fertur ut nusquam tuta sit fides. Item haud turpe est (ut dicuntur) tumultuandi de gradu deiici.

Cxcvi. Mediā sup noctem.

Nonnunquam ita dicimus noctem super mediā uigilamus. quod est ultra mediā noctem uigilamus. Idque & seruius ipse testatur: & quorundam veterum comprobatur auctoritas

Cxcvii. Tendo.

Contra sermonem tuum tendo. id est. rideo tibi: sicut & tendo propter iter. id est. tibi occurro. sicut haud in frequenti usu

Cxcviii. Macte. - oratorum iuuenies

Macte, magis aucte: & est glorie & laudis sermo, & plerumque ablatiuo iungitur. ut macte uirtute esto. Idque & poetae usurpant, & scriptores hystoriarum: et demum oratores ipsi. quod sermo (ut multi eruditissimi tradunt) a

Cxcix. ad explicandum locum - sacris deductus est siue genus gentile ac patrium effingimus.

Quoties alicuius explicaturi sumus, siue genus, siue locum: gentile ac patrium nomen effingimus. quod quod secus effecerit: fortasse latine locutus sit: sed illepide penitus atque indecore. ut quod fuerit a Syracusis oriundus: non de Syracusis dicendum: sed Syracusanus. non de Athenis: sed Atheniensis. & sic de aliis. atque in generibus, ac familiis nos non de cum ablatiuo utimur (ut multi) sed inde nomen efficimus ut non de Stauris

sed staurus. nō itē de grecis: sed grecus. nō de catulis: sed catulus. nō de datis: sed datus. Quā qdē ad rē id merito afferendū sit: qd Plinius ipse aiebat: q̄ deriuatōnes nō hnt firmas regulas: sed exeunt, t̄minatōesq; uti ip̄is auctoribus placet. sic a thauro thaurū thaureū et thaurinum dicimus. et quos nos romanos dicimus: dicūt greci romeos quos nos cartaginēses, illi carthidoneos vocāt. S; in ensis, us, atq; as, si ad loca ptinēt: frequētiores t̄minatōes sūt. ut albanēsis: ueronēsis: clasiuus. Tarentinus: lacedemoniis: syracusanus: arpinas Alii q̄ sūt eorūdē noīm exitus. sed ii frequētiori usu celebrant, qd idē & in q̄busdā aliis sit. q̄ neq; a generis noībus fluxere neq; loci ullius. ut terētianus cremes: platonicus giges, socraticus gorgias q̄ oīa appriis, p̄fecta sūt: atq; originē traxere. Sed q̄ alia hac de re dici p̄nt: tui p̄e cogitatōe cōplectē

CC. Conor.

Conor hāc rē optime ac puenuste dicimus, p̄sertim si difficilior sit & ardua. quo pacto. C. sepe uertebat. ut de p̄fecto oratore: magnū opus & arduū

CCi. studeo. -brute conamur

Et studeo si quid studiosius effecturi sumus: etiā accusatiuo pulcherrime iungit̄.

CCii. Desydero.

Desydero uerbū pulcherrime positū ē. Nā cū desyderiū sit absētū rē; p̄sepe dicimus desydero a morē tuū q̄si tu non me amas. desydero tuā prū

dentiam : q̄si sis insipiens. & item dealiis.

CCiii. Complector.

207

Cōplector p̄diffusū ē atq; ornatū verbū, p̄fertī ve
ro aliqbus adiectis, hac rōe. ut te amore atq; beni
uolētia cōplector : p̄ te amo. cogitatōe cōplector :
qd̄ ē cogito. Et id ē anī : sicut facultate p̄sequor ē-

CCiiii. de Gerūdiuis.

-rei ip̄i?

Illud ignorandū nō est : q; gerūdiuus mod⁹ ab oī
uerbo sili p̄creat, si qn̄ nobis foret eo opus. ut can
tando rūpit̄ anguis, id ē dū cantat. ut ait seruius.
Et alio in loco actiue dictū ē. cantādo tu illū, id ē
dū canis. Id efficere atq; vsurpare oratores q̄unt.

CCv. de Quarto p̄tor, & quartū p̄tor.

Putāt nōnulli nihil interesse : si qs dixerit q̄rto p̄
tor, & q̄rtū p̄tor, et sic de aliis. Sed magna ē certe
differētia vt. M. uarro testis est. nā q̄rto p̄tor locū
significat, & tres añfactos. q̄rtū vero designat tps.
Caue igit̄ diligētē ne p̄perā hisce vtaris rōnibus.
ne qd̄ p̄tra veterū, atq; eloq̄ntiū morē, p̄suetudinē
q; faciam⁹. q̄re tertiū p̄sul, ac tertio p̄sul nō idē si-

CCvi. Ruri esse.

-gnificant.

Sed ne plura iā sequar (nā infinita pene eiusmo
di p̄cipi p̄nt) Id tene meōria : q; non rure esse : sed
ruri esse dicim⁹. qd̄ cū Festus pompeius affirmat
tū Terētius cōprobat. Ait enī ruri se cōntinebat.

Q̄obrem si qua reliqua sunt : paucis expediamus.
Nam cum p̄ conficiendis epistolis hec pot̄
tissimum attigerimus : si salutationis formulā, ac

regulā iduū nonarūq; obseruationē patefecerim:
iure huic puo instituto finē ac modū statuerim.

CCvii. Vale Salue.

Vale igr ac salue verba p. M. uarronis, & oim do-
ctissimorū virorū snia idē significare vident. Qui-
bus nos alias in salutādo, alias ī execrādo vltimur
Ex quo teren. illud est valeāt q; int nos dissidiū vo-
lūt ac cupiūt. mortuis quoq; & q; mortaliū vita de-
cesserūt, qbus nullā huiusce lucis optare salutem
possumus, nōnūq; vale dicim⁹. Et veteres quondā
eis dē idē verbū p more dicebāt: q̄si nihil āplius vi-
uētibus sibi cū mortuis futurū esset: & imppetuū
iā ab eorū aspectu discederēt. Nā neq; valēt illi ne-
q; salui esse pnt. ob eādēq; rē addūt nōnulli bñ fe-
licitq; aduerbia, aut si q; alia sūt eiusmōi significan-
tie. verūtñ in eplis ipis vale in fine dicere psueui-
mus absq; vlla aduerbii accessiōe: pinde ac aicis vi-
te salutē ac felicitatē exoptem⁹. Quid igr vale si-
bi q̄rat quo ue illo pacto vtendū sit: nosce.

CCviii. dico tibi salutē. Iubeo tē saluere.

Pro salute aut plerūq; nos dicimus salutē dico. et
si quē salutare cupim⁹: dtio casu aptissime appo-
suerimus. ut vale: & cesari dic salutē. Alia quoq;
erit salutandi ratio. ut iube scipionē saluere. qd̄ ē
scipionē saluta. Nā ille mod⁹ vim q̄ndā desiderii
ptinet. et p̄ ātiquorū more & psuetudine infinitiu⁹
modus in aliū transmutat. ut iubeo te saluere, id
ē salue. Iubeo te gaudere p̄ gaude.

CCix. meo noīvel meis verbis p̄ mea ex pte.
Q̄vero alii ex mea pte dicūt: multo qdē ornat⁹
dr̄vel meo nomine, uel meis verbis.

208

CCx. De kalendis, nonis, & idibus.

Quottā aut̄ cuiuscūq; mēsis diēvelim⁹ itelligere,
kalēdis, nonis, idibus ve notam⁹. Neq; qd̄ illi sibi
uelint: nūc explicare p̄siliū ē: sed quo pacto dica-
mus singulorū mēsiū dies: et quō ab eis noīatōez
suscipiāt. Q̄zobrē itelligendū ē imp̄mis, p̄mū cu-
iuscūq; mēsis diē, kalēdarū appellatōe vocari. p̄m
q̄s nonarū dies p̄stituit. Et in aliis qdē mēsis se
ptima luce, Martio, maio iulio, octobri. in aliis au-
tē q̄nta. Ianuario, februario, aprili, iunio, augusto,
septēbri, nouēbri, decēbri. atq; oēs hi dies q̄ calen-
das & nonas int̄cesserint: nonarū cognominatiōe
cēsent, ubi & numerū meminerim⁹ ac nonas ip̄as
Et ille abltio p̄struiūt: he accusatiuo. Sed internu-
merādū & p̄postero vtemur ordine, & nonarū diē
p̄numerabimus: at nonis ex actis p̄xios octo dies
Id q̄ i quolibz mēse iduū silr̄ cognomiatiōe signi-
ficabim⁹: s; pari rōe, tū ordinis, tū ānumerationis
reliquos vero ei⁹ mēsis (quotquot fuerint) dies ca-
lēdarū appellatōe notabim⁹. q̄ futuri ac p̄ximi sūt
mēsis: neq; ordinis neq; numeratōis rōe imutata
At id oē exēplo illustrandū ē. Sitq; marti⁹ nobis
exēplo. cui⁹ curriculū vno ac trigesimo die p̄ficiūt.
Priā itaq; dies erit kalēdis martii. Scda sexto no-
nas martii. Tertia q̄nto nonas. Quarta q̄rto no-

nas. Quinta tertio nonas. Sexta nō dr̄ sc̄do nonas: sed p̄die nonas. Et ita de idibus atq; kalēdis Septia dies none erūt martii. Octaua octauo id^o martii. Nona septimo idus martii. Decima sexto id^o martii. Vndecima quinto idus. Duodecima q̄rto idus. Tredecima tertio idus. Quartadecima p̄die idus. Quītadecia id^o erūt martii. Sedecima decia septia kalēdis aplis. qm̄ is mēsis p̄xim seq̄t Decima septia. Decima sexta kalēdis aplis. Decia octaua decimo q̄nto calendis aplis. Decima nona decimo q̄rto kalēdis. Vicesima decimo tertio kalēdis. Vicesima p̄ma duodecimo kalēdis. Vicesima sc̄da vndecimo calendis. Vicesima tertia decimo kalēdis. Vicesima q̄rta nono kalēdis. Vicesima q̄nta octauo kalēdis. Vicesima sexta septimo kalēdis. Vicesima septima sexto calendis. Vicesima octaua q̄nto kalēdis. Vicesima nona q̄rto kalēdis. Tricesima tertio kalēdis. Tricesima p̄ma & nouissima p̄die kalēdis aplis. In ceteris oibus eadē suāda est ratio dieꝝ. Dieꝝ autē nuērus haud te lateat. q̄ in promptu est omnibus.

CCxi. Pridie kalēdis: p̄die nonas: p̄die idus. Pridie autē kalēdas, p̄die nonas, p̄die idus. & significat q̄ vetustissimi dicebant die p̄stini, p̄ aduerbio qd̄ significat die p̄stino. Et sic puenusto more die crastini, & die q̄nti, & die q̄nto silr̄ p̄ aduerbio. Verū nos p̄scā nimis & horrodiorē vetustatē vbiq; fugere ac vitare debemus. ac bñ & p̄clare cesar p̄cipe

209
re solebat, tanq̄ scopulū sic fugiendū esse inaudi-
tū atq; insolens verbū. Pro genitiuis aut̄ mēsiū
rectius possessiua noīa finxerimus. ut p̄ calendis
martii sic venustius dixerimus calēdas martias. et
ita ap̄les, maias, iunias, iulias ac q̄ntiles, augustas,
seu sextiles, septēbrias. & ita ianuarias, februaryas
Q̄ aut̄ in calēdis, nonis, idibusq; ablatiuo casu iū-
gim⁹: idē possumus in accusatiuū trāfferre, & ad-
p̄ponere. sed id significat t̄pus fere diuīnū ut ad
decimū calēdas februaryi dedisti ad me lrās. Ego
vero ad octauū idus ianuarias ad te scripserā. ha-
bet enim vim t̄pis vehemētiore hoc posterius.

Operis peroratio.

Ne igit̄ plura scribā: hec mihi sese in p̄ntiar̄ ob-
tulerūt: q̄ ānotatu digniora visa sūt: q̄q; tibi mul-
toplus fortasse p̄ducent q̄ eor̄ p̄ceptōes: q̄ easdē
& ep̄lis et orōibus tribuūt p̄tes. Quor̄ penit⁹ eri-
piendus est error. atq; ita sentiendū: ut in litteris
ip̄is ad te p̄cinne delucideq; p̄scribam⁹: ac nostrā
sētentiā atq; mentē q̄ comodissime ap̄iamus. qd̄
cū hec diligēt tenueris: ex infinito p̄ne har̄ re-
rū nuēro, alia q̄dā nō min⁹ fortasse vtilia: sed mul-
to ḡuiora subnectā. Q̄z obrē (ut facis) cupidissime
studia lrār̄ cōplectere atq; ea q̄ indies assequis ad
exercitationē accomoda. Vale.

Augustini dati Senēsis Oratoris p̄marii Isago-
gicus libellus in elocutōis p̄cepta finit felicit̄.
Imp̄ssusq; Parisi⁹ p̄ magistr̄ Vdalicū gering

Almoxarife e d'Alcaide
João de Sousa
Alcaide de Vila Rica
Alcaide de Vila Rica
Alcaide de Vila Rica

Composto mediantes dita humacao
De d'Alcaide de Vila Rica
Alcaide de Vila Rica

Quilibet d'Alcaide de Vila Rica
Alcaide de Vila Rica
Comitudo e d'Alcaide de Vila Rica
Alcaide de Vila Rica

Dado para o d'Alcaide de Vila Rica
Alcaide de Vila Rica
Quilibet d'Alcaide de Vila Rica
Alcaide de Vila Rica

Alcaide de Vila Rica
Alcaide de Vila Rica
Alcaide de Vila Rica
Alcaide de Vila Rica

Alcaide de Vila Rica
Alcaide de Vila Rica
Alcaide de Vila Rica
Alcaide de Vila Rica

Ine
461